

ബഷീർ

മതിലുകൾ

ബഷീർ

മതിലുകൾ

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ
(1908-1994)

1908 ജനുവരി 19-ന് വൈക്കം താലൂക്കിൽ തലയോലപ്പറമ്പിൽ ജനിച്ചു. തലയോലപ്പറമ്പിലുള്ള മലയാളം സ്കൂളിലും വൈക്കം ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളിലും പഠിച്ചു. ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സിൽ ചേർന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ ഭാഗമായി കോഴിക്കോട്ടുനടന്ന ഉപ്പുസത്യഗ്രഹത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടു. അതിന്റെ പേരിൽ മർദ്ദനത്തിനിരയാകുകയും ജയിൽശിക്ഷ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. പത്തു വർഷത്തോളം ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ സഞ്ചരിച്ചു; പിന്നീട് ആഫ്രിക്ക, അറേബ്യ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിലും. ബാല്യകാലസഖി, പാത്തുമ്മായുടെ ആട്, ന്റുപ്പുപ്പാക്കൊരാനേണ്ടാർന്ന്! എന്നീ കൃതികൾ ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന ഭാഷകളിലെല്ലാം തർജ്ജമചെയ്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മതിലുകൾ, ശബ്ദങ്ങൾ, പ്രേമലേഖനം എന്നീ കൃതികളും പൂവൻപഴം ഉൾപ്പെടെ 16 കഥകളുടെ ഒരു സമാഹാരവും ഓറിയന്റ് ലോങ്മാൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെയും കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെയും ഫെല്ലോഷിപ്പ് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് പദ്മശ്രീ നൽകി ആദരിച്ചു. 1994 ജൂലൈ 5-ന് നിര്യാതനായി.

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിന്റെ ഞങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച
കൃതികൾ

നോവൽ

അനുരാഗത്തിന്റെ ദിനങ്ങൾ, ആനവാരിയും
പൊൻകുരിശും,
ജീവിതനിഴൽപ്പാടുകൾ, താരാസ്‌പെഷ്യൽസ്,
ന്റുപ്പുപ്പാക്കൊരാനേണ്ടാർന്ന്!, പാത്തുമ്മായുടെ ആട്,
പ്രേമലേഖനം, പ്രേംപാറ്റ, ബാല്യകാലസഖി, മതിലുകൾ,
മരണത്തിന്റെ നിഴലിൽ, മാന്ത്രികപ്പൂച്ച,
മുച്ചീട്ടുകളിക്കാരന്റെ മകൾ, ശബ്ദങ്ങൾ,
സ്ഥലത്തെ പ്രധാന ദിവ്യൻ, ബാല്യകാലസഖിയും കുറെ
പെണ്ണുങ്ങളും,
മുച്ചീട്ടുകളിക്കാരന്റെ മകളും ചില ഗഡാഗഡിയൻ
നോവലുകളും,
പാത്തുമ്മായുടെ ആടും തിരഞ്ഞെടുത്ത നോവെല്ലുകളും

കഥകൾ

ആനപ്പുട, ഒരു ഭഗവദ്ഗീതയും കുറെ മൂലകളും,
ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്,
ചിരിക്കുന്ന മരപ്പാവ, ജന്മദിനം, 'നീലവെളിച്ച' വും മറ്റ്
പ്രധാന കഥകളും,
പാവപ്പെട്ടവരുടെ വേഷം, ബഷീറിന്റെ 10 കഥകൾ,
ഭൂമിയുടെ അവകാശികൾ, വിഡ്ഢികളുടെ സ്വർഗ്ഗം,
വിശപ്പ്,
വിശ്വവിഖ്യാതമായ മൂക്ക്, ശിങ്കിടിമുക്കൻ,
സ്വാതന്ത്ര്യസമരകഥകൾ

നാടകം

കഥാബീജം

ലേഖനങ്ങൾ

അനർഘനിമിഷം, ജീവിതം ഒരുനുഗ്രഹം, ധർമ്മരാജ്യം

ചോദ്യോത്തരം, കത്തുകൾ

നേരും നൂണയും, ബഷീർ എഴുതിയ കത്തുകൾ,
ബഷീറിന്റെ കത്തുകൾ

സ്മരണ

എം.പി. പോൾ, ഓർമ്മയുടെ അറകൾ

പ്രഭാഷണം

ചെവിയോർക്കുക! അന്തിമകാഹളം

തിരക്കഥ

ഭാർഗ്ഗവീനിലയം

ബാലസാഹിത്യം

സർപ്പയജ്ഞം

പലവക

യാ ഇലാഹീ!

ബഷീറിന്റെ കാഴ്ചകൾ

•

ബഷീർ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ (രണ്ടു വാല്യങ്ങൾ)

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ
മതിലുകൾ

ഡി സി ബുക്സ്

MALAYALAM LANGUAGE

Mathilukal

LITERATURE /NOVEL

by Vaikom Muhammad Basheer

Rights Reserved

First Published May 1965

First DCB Edition (5th print) March 1983

28th impression April 2016

COVER PHOTOGRAPH

Punalur Rajan

PUBLISHERS

D C Books, Kottayam 686 001

Kerala State, India

Literature News Portal: www.dcbooks.com

Online Bookstore: www.onlinestore.dcbooks.com

e-bookstore: ebooks.dcbooks.com

Customercare: customercare@dcbooks.com , 9846133336

DISTRIBUTORS

D C Books-Current Books

D C BOOKS LIBRARY CATALOGUING IN PUBLICATION DATA

Muhammad Basheer, Vaikom.

Mathilukal/ Vaikom Muhammad Basheer.

64p., 18cm.

ISBN 81-713-0016-2.

1. Malayalam novel. I. Title.

8M3*-dc22.

*(This is local variation of DDC number for Malayalam literature:

Mathilukal.).

No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form or by any means, without prior written permission of the publisher.

ISBN 81-713-0016-2

63/16-17-Sl.No. 15315-dcb 559-(28)3000-1136-04-16-Itc. 17.0-p rr-r(t) sr-d(t) rk

മതിലുകൾ

ഉള്ളടക്കം

1

‘മതിലുക’യുടെ പണിപ്പുരയിൽ

മതിലുകൾ * എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ പ്രേമകഥ നിങ്ങളാരെങ്കിലും കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? മുമ്പു പറഞ്ഞതായി ഓർമ്മ തോന്നുന്നില്ല. ‘സ്മൃതിയുടെ ഗന്ധം’ അല്ലെങ്കിൽ ‘പെണ്ണിന്റെ മണം’ എന്നതിന് ഏതെങ്കിലും ഒരു പേരിടാമെന്നു വിചാരിച്ചു. പിന്നെ ഇങ്ങനെ, ഇപ്പോളങ്ങു പറയുകയാണ്. ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടുകൊള്ളണം. സംഭവം കുറെ പഴക്കമുള്ളതാണ്. നമ്മൾ സാധാരണമായി കാലം എന്നൊക്കെ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ആ മഹാകാലത്തിന്റെ അക്കരെ നിന്നുള്ളതാണ്. ഞാനിപ്പോൾ ഇക്കരയാണെന്നോർക്കണം. ഏകാന്തമായ ഹൃദയം. അതിന്റെ മഹാതീരത്തുനിന്നു വന്നുചേരുന്ന ഒരു ശോകഗാനമാണിത്.

ഉയർന്ന കുമ്പളിമുകൾ ആകാശം മുട്ടുന്ന മാതിരി. അത് എന്നെയും സെൻട്രൽ ജയിലിനെയും ചുറ്റിക്കൊണ്ടുണ്ടെന്നെ നിൽക്കുകയാണ്. ഉള്ളിൽ അനേകം കെട്ടിടങ്ങൾ. അനേകം മനുഷ്യർ. തടവുകാരെയെല്ലാം അകത്താക്കിക്കഴിഞ്ഞു. കാര്യമായ ശബ്ദങ്ങളൊന്നുമില്ല. വെളുപ്പിനു തൂക്കിക്കൊല്ലേണ്ടവരുണ്ട്. കാലാവധി തീർന്നു നാളെ സ്വതന്ത്രലോകത്തേക്കു പോകുന്നവരുണ്ട്. എങ്കിലും ആകെക്കൂടി ഒരു... ഒരു പ്രശാന്തത.

ഞങ്ങൾ നടക്കുകയാണ്; തൂക്കുമരത്തിന്റെ ഏതാണ്ട് അടുത്തുകൂടി. വളരെ വീതിയില്ലാത്ത റോഡ്. ഇടവും വലവും തൊട്ടടുത്തും നെടുനീളത്തിൽ മതിലുകൾ. എന്റെ മുമ്പേ വാർഡർ. ജയിൽവസ്ത്രങ്ങൾ ധരിപ്പിച്ച്

എന്നെ ഒരു നമ്പർ ആക്കിയിട്ടു കുറെ മിനിറ്റുകളേ ആയിട്ടുള്ളൂ. കറുത്ത വരയുള്ള വെള്ളത്തൊപ്പി, വെള്ള ഷർട്ട്, വെള്ള മുണ്ട്, കിടക്കാനുള്ള ജമുക്കൊളം, പുതയ്ക്കാനുള്ള കരിമ്പടം, ഉണ്ണാനും കുടിക്കാനുമുള്ള പാത്രങ്ങൾ... എല്ലാറ്റിലുമുണ്ട് നമ്പർ. ഞാനൊരു കന്നിക്കാരനൊന്നുമല്ല. മുമ്പും കുറെ പ്രാവശ്യം ജയിലുകളിലെ നമ്പരുകളായിട്ടുണ്ട്. ‘ന്യൂമറോളജി’ എന്ന ഒരു പുസ്തകം പണ്ടു വായിച്ച ഓർമ്മ വെച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ പുത്തൻ നമ്പർ ഞാനൊന്നു നോക്കി. അക്കങ്ങളെല്ലാം ഒരുമിച്ചു കൂട്ടിനോക്കി. നല്ലത്. ഞാൻ ഒമ്പതാണ്!

ഒമ്പതിന്റെ ഫലം എന്താക്കുകയാണ്? ഈ ജയിലിൽ അനുഭവപ്പെടാൻ പോകുന്ന സംഭവവികാസങ്ങൾ എന്തെല്ലാം? ചുമ്മാ ചിന്തിച്ചു. നടപ്പു പതുകെയാണ്.

‘ഒന്നും വേഗം നടക്കാമോ?’ വാർഡറുടെ ആജ്ഞ! അതുകേട്ടപ്പോൾ എനിക്കങ്ങു ചിരിവന്നു. ചിരിക്കാനുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഞാൻ പാഴാക്കാറില്ല. മാനുഷകുലത്തിനായുള്ള ഈശ്വരന്റെ പ്രത്യേകമായ ഒരനുഗ്രഹമാണ് ഈ ചിരി.

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘ഇത്ര ധൃതിയിലെങ്ങോട്ടാണ്... ഈ ഭൂഗോളത്തിൽനിന്ന്?’

വാർഡർ മിണ്ടിയില്ല, നടക്കുകയാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എന്നെ വല്ല മാളത്തിലും കൊണ്ടുപോയി അടച്ചിട്ട് ഓടിപ്പോയി വലിയ ഒരു കച്ചവടം നടത്താനുണ്ടല്ലോ?’

എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ സംഗതി ഒരൽപം ഗൗരവമുള്ളതാണ്. ഒരമ്പതുപതു മൈൽ ദൂരെ, ഒരു പട്ടണത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പോലീസ് ലോക്കപ്പിൽ എന്നെ തടവിൽ ഇട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു; ഒരു

പതിനൊന്നോ, പതിന്നാലോ മാസം. കേസെടുക്കുകയില്ല.
ചുമ്മാ ഇട്ടിരിക്കുന്നു! പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ
ഉപദേശമനുസരിച്ചു ഞാൻ ബഹളമുണ്ടാക്കി. പട്ടിണി
കിടന്നു. എന്നു പറഞ്ഞാൽ നിരാഹാരവ്രതസ്ത്യാഗ്രഹം!
അങ്ങനെ കേസെടുപ്പിച്ചു. ശിക്ഷ വാങ്ങിച്ചു. ഒരേ
കുടുംബത്തിലെ അംഗമെന്ന നിലയിലാണു ഞാൻ ആ
പോലീസ് ലോക്കപ്പിൽ പത്തുനൂറു
പോലീസുകാരുടെയും ഇൻസ്പെക്ടറുടെയും
മേൽനോട്ടത്തിൽ കഴിഞ്ഞത്. എന്റെ വലതുകൈ,
നടുവിരലിന്റെ അറ്റംമുതൽ ഉരംവരെ അടിച്ചുതകർത്തു
പത്തിയാക്കിക്കളയും! എന്നോ മറ്റോ കുറെ റിസർവ്
പോലീസുകാർ പറഞ്ഞിരുന്നു, എന്റെ
മാതാപിതാക്കളോടും സഹോദരീസഹോദരന്മാരോടും.
സത്യത്തിൽ പോലീസുകാരല്ല പറഞ്ഞത്. ഒരു
മജിസ്ട്രേട്ടാണ്! പോലീസുകാരുള്ള മുച്ച്! എന്നെ അറസ്റ്റ്
ചെയ്യാൻ വീടുവളഞ്ഞ സന്ദർഭം. ഞാൻ അവിടെ
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒടുവിൽ എന്നെ പിടിച്ചു. ആരും എന്നെ
തല്ലിയില്ല. പോലീസുകാരിൽ പലരും എന്റെ
ശിഷ്യന്മാരായിത്തീർന്ന മട്ടിലായി. ഒരു
ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിളിന്റെ പ്രൗഢിയായിരുന്നു
എനിക്കവിടെ. ലോക്കപ്പിൽ കിടന്നു ഞാൻ കുറെ
പോലീസുകഥകളുമെഴുതി. കടലാസും പെൻസിലും
പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ തന്നതാണ്.

ഞാൻ അവിടെനിന്ന് എല്ലാവരോടും യാത്ര
പറഞ്ഞിറങ്ങി. കൂടെ രണ്ടു
പോലീസുകാരുമുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ കൈയിൽ
രണ്ടു തോക്കുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. പോക്കറ്റിൽ
കൈവിലങ്ങും. അവരാണു സെൻട്രൽ ജയിലിൽ
എന്നെക്കൊണ്ടെത്തിച്ചത്. ഇപ്പറഞ്ഞതൊന്നുമല്ല സംഗതി.

ആ പോലീസുകാർ എനിക്കു രണ്ടു കെട്ടു ബീഡിയും ഒരു തീപ്പെട്ടിയും ഒരു പുത്തൻ ബ്ലേഡും വാങ്ങിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ‘ഇതൊന്നും ജയിലിൽ അനുവദിക്കാൻ പാടില്ല’ എന്നുള്ള സുന്ദരമായ പ്രസ്താവനയോടെ എന്റെ പോക്കറ്റിൽനിന്നും വാർഡർ അതെല്ലാം എടുത്തു. എന്നിട്ടു തന്റെ മഹോന്നതമായ തൊപ്പിയെടുത്ത് അതിനുള്ളിലാക്കിയിട്ടു പഴന്തുണിപ്പെച്ചു മുടി തലയിൽ കമഴ്ത്തി ഒന്നും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്ത മാതിരി നടക്കുകയാണ്, പരമഭ്രാന്തൻ! നടക്കട്ടെ!

ആ ബ്ലേഡെന്തിനാണെന്നോ! നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിനൊന്നുമല്ല. തീപ്പെട്ടിക്കോലുകൾ രണ്ടായിട്ടു കീറാനാണ്. ആറായിട്ടു കീറുന്ന മഹാകലാകാരന്മാരെ മുമ്പ് ഈയുള്ളവൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ബ്ലേഡുകൊണ്ടു വേറെയുമുണ്ടു പണി. ജയിലിൽ തീപ്പെട്ടി സുലഭമായി കിട്ടിയെന്നു വരില്ല. അതിനു കാശു വേണമല്ലോ. അതു നമ്മുടെ പക്കലില്ല. ആ ബ്ലേഡിനെ ഒരു ‘ചക്കി’ യാക്കാം. അവനെ ഒറ്റയ്ക്കു ചക്കി എന്നു പറയുക നിഷിദ്ധം. ചക്കിയുടെ ജനനം താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരമാണ്:

സർക്കാർ കിടക്കാൻ തന്നിട്ടുള്ള ജമുക്കാളമുണ്ട്. അതിന്റെ നൂല് ഒരു രണ്ടു വിരൽവണ്ണത്തിൽ സംഭരിക്കുക. നീളം കൈപ്പത്തിയുടേതു മതി. ഒരു രണ്ടിഞ്ചു തല വെച്ചൊന്നു കെട്ടണം. എന്നിട്ട് ആ തല നല്ലവണ്ണം തീകൊളുത്തി കരിക്കുക. കരിയുള്ള ഭാഗം ഒരു തുകൽക്കുപ്പണം രണ്ടുമൂന്നായി മടക്കി അതിൽപ്പെച്ചു കെട്ടുകയാണു വലിയ കലാകാരന്മാർ ചെയ്ത. നമ്മെപ്പോലുള്ള ദരിദ്രകലാകാരനു പ്ലാവില കിട്ടിയാലും മതിയാകും. ഇനി നമുക്കു വേണ്ടത് ഒരു ചെറിയ

ഉറുക്കുകഷണമാണ്. അത് എവിടെ കിട്ടും?
ഉറുക്കുകഷണത്തന്നെയല്ല ബീഡി, തീപ്പെട്ടി, കഞ്ചാവ്,
ചാരായം, ചക്കര എന്നു വേണ്ട ഒരുവിധം
ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം ജയിലിൽ കിട്ടും. അതിനൊക്കെ
കാശു വേണം. ഒരു ബ്ലേഡ് കൈയിലുണ്ടെങ്കിൽ അതു
സിമന്റുതറയിലോ, കരിങ്കല്ലിലോ ഉറച്ചാൽ
തീപ്പൊരിയുണ്ടാകും. ആ തീപ്പൊരി മറ്റവന്റെ കരിഞ്ഞ
തലയിൽക്കൊണ്ടാൽ തീ സുലഭം! ബ്ലേഡ് ഒരു കഷണം
മരക്കമ്പിൽ ആഴ്ത്തി, വായ്ത്തല ശകലം മാത്രം
വെളിയിലാക്കി വെക്കണം. ഇത്രയും വിശേഷങ്ങളാണ്
ആ വാർഡർമഹാന്റെ മഹത്തായ
തൊപ്പിക്കുള്ളിലിരിക്കുന്നത്!

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘പോലീസുകാർ ദരിദ്രവാസികളല്ല!’

വാർഡർ കേട്ടില്ലേ? അയാൾ മിണ്ടാതെ
നടക്കുകയാണ്. എല്ലാം അയാൾ വിൽക്കും. മക്കൾക്കും
മക്കളുടെ മക്കൾക്കും ആചന്ദ്രതാരം തിന്നാനുള്ള വക
ദരിദ്രവാസി ഇപ്പോൾ സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞു!

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘വാർഡർക്കു മക്കളെത്രയുണ്ട്?’

മനോരാജ്യത്തിൽനിന്നുണർന്ന് വാർഡർ പറഞ്ഞു:

‘ആറ്. അഞ്ചു പെണ്ണും ഒരാണും.’

പാവം വാർഡർ! അഞ്ചു പെണ്ണേ!

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും തള്ളയ്ക്കുമെല്ലാം സുഖംതന്നെ
അല്ലേ?’

‘അതെയതെ.’ വാർഡർ പറഞ്ഞു: ‘വേഗം നടക്ക്!’
ധൃതിയുടെ രഹസ്യം സ്പഷ്ടാൽ സ്പഷ്ടം!

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നിങ്ങൾ മരിച്ചുപോയാൽ അവരുടെ സ്ഥിതി എന്ത്?’

വാർഡർ പറഞ്ഞു:

‘ദൈവം രക്ഷിക്കും.’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കു സംശയമാണ്.’

വാർഡർ ചോദിച്ചു:

‘അതെന്താ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ദിവ്യജ്ഞാനം....! എങ്ങനെ കിട്ടി എന്നു പറയാം.

ഞാൻ പണ്ട് ഒരു സന്ന്യാസിയായിരുന്നു. ഞാൻ ചെന്നു

താമസിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിശുദ്ധ മസ്ജിദുകൾ,

പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലില്ല. ചെന്നു

കുളിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പുണ്യനദികളുമില്ല. കൊടുമുടികൾ,

താഴ്വരകൾ, വനാന്തരങ്ങൾ, മരുഭൂമികൾ, കടലോരങ്ങൾ,

തകർന്നടിഞ്ഞ ദേവാലയങ്ങൾ’

‘അതുകൊണ്ട്?’

‘ദൈവം നിങ്ങളെ വെറുതെ വിടുകില്ല!’

വാർഡർ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ തെറ്റൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലല്ലോ?’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘ഇന്നു വാർഡർ നടത്തിയ ഭയങ്കര

തീവെട്ടിക്കൊള്ളയോ?’

വാർഡർക്ക് അത്ഭുതം തോന്നി. അയാൾ ചോദിച്ചു:

‘ഇന്നു ഞാൻ എന്തു തീവെട്ടിക്കൊള്ള നടത്തി?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘വാർഡർ മരിക്കുന്നു. ആത്മാവ് ദൈവത്തിന്റെ

മഹാസന്നിധിയിൽ ചെല്ലുന്നു. ദൈവം ചോദിക്കുന്നു:

‘ദരിദ്രവാസിയായ ഹേ ജയിൽവാർഡേ....! ആ പാവപ്പെട്ട ബഷീറിന്റെ ഒരു ബ്ലേഡും ഒരു തീപ്പെട്ടിയും രണ്ടു കെട്ടു ബീഡിയും എവിടെ?’

വാർഡർ മിണ്ടുന്നില്ല. നിൽക്കുകയാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘വരു, വരു! എന്നെക്കൊണ്ടുപോയി കൂട്ടിലടച്ചിട്ടു കച്ചവടത്തിനു പോകണ്ടേ?’

വാർഡർ അനങ്ങുന്നില്ല. മിണ്ടുന്നില്ല. അയാൾ പതുക്കെ കുലുങ്ങിക്കുലുങ്ങി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു തൊപ്പി ഊരി. എന്നിട്ട് എന്റെ സ്വത്തുക്കൾ എല്ലാം തിരിയെത്തുന്നു.

‘നല്ല വാർഡർ!’ ഞാൻ പറഞ്ഞു: ‘ഗാന്ധിജി നിരാഹാരവ്രതത്താൽ മരണശയ്യയിലാണെന്ന് ഇന്നു കാലത്തും ആ പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ എന്നോടു പറഞ്ഞു. വാർഡർ വല്ല വിശേഷവും കേട്ടോ?’

വാർഡർ പറഞ്ഞു:

‘അദ്ദേഹം നിരാഹാരവ്രതം അവസാനിപ്പിച്ച് മധുരനാരങ്ങനീരു കുടിച്ചു.’

സന്തോഷം. മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധി നീണാൾ ജീവിക്കട്ടെ! എല്ലാ മനുഷ്യരും!

ഞങ്ങൾ പല ഇരുമ്പുവാതിലുകളും കടന്നങ്ങനെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. മതിലുകൾ! മതിലുകൾ!

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘ഇപ്പോൾ ഈ ജയിലിൽ രാഷ്ട്രീയത്തടവുകാരായി എത്ര പേരുണ്ട്?’

‘നിങ്ങളെ കൊണ്ടുപോകുന്നിടത്തു പതിനേഴു പേരുണ്ട്. നിങ്ങളും ചേർന്ന് പതിനെട്ടാകും.’

അതു ശരി. ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥലത്തേക്കാണല്ലോ കൊണ്ടുപോകുന്നത്? സർക്കാർ ഈയുള്ളവനെ വേണ്ടത്ര ഗൗരവത്തോടുകൂടിത്തന്നെ വീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. നല്ലത്!

അങ്ങനെ നടക്കുമ്പോൾ ഈ ലോകത്തിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മാദകമായ പരിമളം:

സ്ത്രീയുടെ ഗന്ധം! പെണ്ണിന്റെ മണം!

ഞാൻ ആകെ ഇളകിപ്പോയി. എന്റെ ഓരോ അണുക്കളും ഉണർന്നു. എന്റെ നാസാരന്ധ്രങ്ങൾ വിടർന്നു. ഞാൻ ഈ ലോകത്തെ മുഴുവനും എന്നിലേക്ക്... എന്നിലേക്കു വലിച്ചു.

എവിടെ അവൾ?

ഞാൻ ചുറ്റിനും നോക്കി. ആരുമില്ല! ഒന്നുമില്ല!

അങ്ങനെ നടക്കുമ്പോൾ ഈ ലോകത്തിൽ വച്ച് ഏറ്റവും മനോഹരമായ ശബ്ദം:

സ്ത്രീയുടെ ചിരി!

ഈ ശബ്ദവും ഗന്ധവും ഒരുമിച്ചുവന്നതാണോ? അതോ ഒന്നിൽനിന്നു മറ്റൊന്നു ഞാൻ ഭാവന ചെയ്തതോ?

സ്ത്രീ എന്ന അത്ഭുതസൃഷ്ടിയെ ഞാൻ മറന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു; മറന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു.

ഞാൻ കേട്ട ചിരി സത്യം! എന്നിലേക്കു പാഞ്ഞു വന്ന ഗന്ധവും സത്യം!

ഞാൻ പറയുന്നതു സോപ്പിന്റെ ഗന്ധമല്ല. ഇഞ്ചിയുടെയോ, താളിയുടെയോ, എണ്ണയുടെയോ ഗന്ധമല്ല. പൗഡറും വിയർപ്പും കൂടിക്കലർന്ന ഗന്ധവുമല്ല. സാക്ഷാൽ സ്ത്രീയുടെ അതിശയകരമായ ഗന്ധം!

ഇതെവിടെനിന്ന്... ആ ചിരിയോ?

ആ ഗന്ധം പിന്നെയും ഞാൻ ഓർത്തു... എനിക്കാകെ ഒരു ശ്വാസംമുട്ടലുപോലെ. നാസാരന്ധ്രങ്ങൾ വീണ്ടും

വീണ്ടും വിടർന്നു. ഹൃദയം ഉത്കണ്ഠയോടെ പൊട്ടാൻ പോകുന്നതുപോലെ. പെണ്ണേ നീ എവിടെ?

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘ആ കേട്ട പെണ്ണിന്റെ ചിരി എവിടെനിന്ന്?’

വാർഡർ പരിഹസിക്കുന്ന മട്ടിൽ ചോദിച്ചു:

‘കല്യാണം കഴിച്ചിട്ടില്ലേ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഇല്ല... പക്ഷേ, എന്റെ ചോദ്യവുമായി ഈ കല്യാണക്കാര്യത്തിനെന്തു ബന്ധം?’

‘അതെല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതെന്തിന്?’

‘ഭീതി ജനിപ്പിക്കുന്ന സെൻട്രൽ ജയിലിനകത്ത്... കൊല്ലുന്ന തൂക്കുമരത്തിന്റെ പരിസരത്തുവെച്ച്... ഒരു സ്ത്രീയുടെ ചിരി കേട്ടു. അതിനടുനെ ഞാൻ കല്യാണം കഴിക്കണം! എന്നാൽ മാത്രമേ അതെവിടെനിന്നാണെന്നു ചോദിക്കാൻ എനിക്ക് അവകാശമുള്ളൂ? നല്ല ന്യായം!’

വാർഡർ ചിരിച്ചു. അയാൾ പറഞ്ഞു:

‘അതു പെൺജയിലിൽനിന്നാണ്. അതിന്റെ തൊട്ടടുത്താണ് നിങ്ങൾ താമസിക്കാൻ പോകുന്നത്.’

ഇടയ്ക്ക് ഒരു മതിലേയുള്ളു.

ശിക്ഷ എത്ര കാലം!

‘രണ്ടു കൊല്ലം കുറ്റിനടവും ആയിരം രൂപാ പിഴയും. പിഴ ഒടുക്കിയില്ലെങ്കിൽ മണ്ണുചുമട് ആറു മാസംകൂടി! എന്നിങ്ങനെ പെൺജയിലിനുമുമ്പ് ഒരു മതിൽ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരിക്കൂ. അല്ലേ?’

മതിൽ... പെൺജയിൽ. തക്കക്കുടങ്ങളേ!

ഞങ്ങൾ നടന്നു. ജമുക്കൊളവും കരിമ്പടവും ഞാൻ എന്റെ ഹൃദയത്തോടടുപ്പിച്ചു. ഇരുമ്പഴിവാതിൽ തുറന്നു ഞങ്ങൾ ഒരു പ്രത്യേക മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ കടന്നു.

വളരെ വൃക്ഷങ്ങൾ. അധികവും പ്ലാവാണ്. കുറെ കോട്ടേജുകൾ. കിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞുനിൽക്കുമ്പോൾ ദൂരെയായി ഇരുവശവും ഓരോ വന്മതിലുകൾ. വലതുവശത്തെ മതിലിനപ്പുറം വിശാലമായ സ്വതന്ത്രലോകം. ഇടതുവശത്തെ മതിലിനപ്പുറത്ത്.... പെൺജയിൽ.

ഈ കോട്ടേജുകളോരോന്നും ചെറുമതിലുകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ലോക്കപ്പുകളാണ്.

എന്നെ അവിടെയുള്ള വാർഡർ ഏറ്റുവാങ്ങി. കൂടെ വന്ന വാർഡറെ ഞാൻ തൊഴുതു. അയാൾ എന്നെയും തൊഴുതിട്ടുപോയി. നല്ല വാർഡർ. ദൈവം രക്ഷിക്കട്ടെ!

പുത്തൻ വാർഡർ എന്നെ ഒരു കോട്ടേജിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അതിന്റെ ഇരുമ്പുവാതിൽ തുറന്നു. വളരെ ചെറിയ ഒരു മുറി. മുറിக்கு വെളിയിൽ ഒരു വശത്തു ദൂരെ കക്കൂസ്. വാതിലിനടുത്തെന്നവണ്ണം പൈപ്പ്. ഞാൻ ആ പൈപ്പു തുറന്നു കൈകാൽമുഖം കഴുകി. കുറെ വെള്ളം കുടിച്ച് ഒരു പാത്രത്തിൽ വെള്ളവുമായി ഈശ്വരനാമം ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു വലതുകാൽവച്ചു ചെറുജയിലിന്റെ അകത്തു കയറി.

മതിലുകളുടെ, മതിലുകളുടെ, അനേകമനേകം മതിലുകളുടെ അകത്താണു ഞാൻ.

വാർഡർ ഇരുമ്പഴിവാതിൽ അടച്ചു താഴിട്ടു പൂട്ടി.

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘പൊന്നുസർക്കാരിന്റെ ഈ പുതിയ അഗതിക്ക് അത്താഴം തന്നില്ല!’

വാർഡർ പറഞ്ഞു:

‘ഇന്നത്തെ കണക്കിലല്ല നിങ്ങൾ വന്നത്. നാളെ കാലത്തുമുതൽ കിട്ടും!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എന്നാൽ, എന്നെ തുറന്നുവിടൂ. നാളത്തെ കണക്കിൽ വരാം!’

വാർഡർ ചോദിച്ചു:

‘കേസ്സെന്താണ്?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എഴുത്ത്... രാജദ്രോഹം.’

വാർഡർ ഞെട്ടിത്തരിച്ച മട്ടിൽ പറഞ്ഞു:

‘രാജദ്രോഹം....! ശ്രീപത്മനാഭാ! രക്ഷിക്കേണം! [*](#)

രാജഭക്തൻ! ലോക്കപ്പിന്റെ കമ്പിയഴിവാതിലിനു വെളിയിലായി മുകളിൽ ഭയങ്കര വെളിച്ചമുള്ള ഒരു ബൾബ് തെളിഞ്ഞു. വാർഡർ പോയി. പ്രപഞ്ചമാകുന്ന മഹാജയിലിനുള്ളിലെ ചെറിയ ജയിലിൽ ഞാൻ തനിച്ച്.

ഞാനും അനന്തതയും!

ഞാൻ ജമുക്കൊളം ശരിപ്പെടുത്തി. പാത്രങ്ങൾ മൂലയിൽ വെച്ചു. സന്ധ്യ മയങ്ങിവരികയാണ്. ഞാനും ലോക്കപ്പിനകവും നല്ല വെളിച്ചത്തിലാണ്. ഞാൻ ഇന്നത്തെ കണക്കിലുള്ളവനു മല്ല! ദൈവമേ, അതുകൊണ്ടു രാത്രി പട്ടിണികിടക്കണം. എന്തെങ്കിലും ആഹാരം വരുത്താൻ നന്നായി എനിക്കറിയാം. ഇരുമ്പുവാതിൽ പിടിച്ചു ഭയങ്കരമായി കുലുക്കി വാർഡറെ വിളിച്ചുകൂവി ബഹളമുണ്ടാക്കാം. ജയിലർ, സൂപ്രണ്ട് മുതലായവരെ വരുത്തുകയും ചെയ്യാം. അങ്ങനെ ആഹാരം കിട്ടും. ഞാൻ വിചാരിച്ചു, വേണ്ട. സാഹിത്യത്തിന്റെ പേരിൽ എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ ചെറിയ ത്യാഗം അനുഷ്ഠിക്കണമല്ലോ. നാടിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു വേണ്ടി കുറെ ഏറെ അടിമടിയൊക്കെ വാങ്ങിച്ചിട്ടുണ്ട്. വളരെ ദയവോടെ തോക്കിന്റെ പാത്തികൊണ്ട് എന്റെ നെഞ്ചത്തിടിച്ച് എന്നെ പതുക്കെ വീഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്.

തെരുവിലൂടെ വലിച്ചിഴച്ചു കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്.
അങ്ങനെ കുറെ പ്രാവശ്യം ജയിലിലും കിടന്നു. ഇനിയോ?

ഇപ്പോഴത്തെ ഈ ജയിൽവാസം സാക്ഷാൽ
സാഹിത്യത്തിനു വേണ്ടിയത്രെ...! രാഷ്ട്രീയവുമാണ്.
ഓർത്തപ്പോൾ ശകലം അഭിമാനമൊക്കെ തോന്നി. കുറെ
വെള്ളം കുടിച്ചു.

ബ്ലേഡ് എടുത്തു തീപ്പെട്ടിക്കമ്പു രണ്ടായി
പിളർക്കാൻ മറന്നു. ഒരു മുഴുവൻ കോലുതന്നെ കത്തിച്ചു
രാജകീയമട്ടിൽ ഒരു ബീഡി വലിച്ചു. അഞ്ചാറു വലി
വലിച്ചതിനുശേഷം ബീഡി കെടുത്തിവെച്ചു. ധൂർത്തു
നല്ലതല്ല!

അങ്ങനെ ഇരുന്നു ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. സ്ത്രീയുടെ ചിരി
കേൾക്കുന്നില്ല! പെണ്ണിന്റെ മണം അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല!
എന്താണു കാരണം? ഞാനിരിക്കുന്നത് പെൺജയിലിന്
അടുത്താണുതാനും. നീ എവിടെയാണ് പെണ്ണേ?

പെണ്ണിന്റെ ആ, ആദിമമായ മണം—ഒരുപക്ഷേ,
എന്റെ ഭാവനയായിരിക്കുമോ....? പണ്ട്... അനന്തകോടി
മന്വന്തരങ്ങൾക്കു മുമ്പ്... ആദിമമായി ഏദന്തോട്ടത്തിൽ
ഉണർന്നപ്പോൾ അനുഭവപ്പെട്ട ഹൃദയയുടെ
അതഭൂതകരമായ മണം.....! എന്റെ ആത്മാവിൽ സംഭരിച്ചു
വെച്ചിരുന്നതായിരിക്കാം... മരുഭൂമിയിൽ
ദാഹിച്ചുവലഞ്ഞു തളർന്ന യാത്രക്കാരൻ കാണുന്ന
തെളിനീർതടാകം—വെറും മരീചിക... അതുപോലെ
എല്ലാം മാഞ്ഞുപോയി. പക്ഷേ, ഉണർന്ന ആത്മാവ്...
വിടർന്ന നാസാരന്ധ്രങ്ങൾ... പൊട്ടാൻ പോകുന്ന ഹൃദയം...
പെണ്ണേ!

എവിടെ ആ മനോഹരശബ്ദം...? എവിടെ എവിടെ ആ
മാദകപരിമളം?

ഞാൻ ഇരുമ്പഴികളിലൂടെ വെളിയിലേക്കു നോക്കി.
വെളിച്ചത്തിന്റെ ഉഗ്രത കാരണം ഒന്നും കാണാൻ വയ്യ.
ലോകത്തെ ഇരുൾ മൂടിക്കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ, ഇരുട്ടിനെ
ശരിക്കു കാണാനും വയ്യ.

ഒന്നു മനസ്സിലായി. ഞാനിതുവരെ ഇരുട്ടു
കണ്ടിട്ടില്ല....! ഒന്നും കാണാൻ കഴിയാത്ത
അത്ഭുതകരമായ ആദിമമായ കൂരിരുളേ! അന്തമില്ലാത്ത
ആകാശവിശാലതയിൽ മിന്നി, മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന
നക്ഷത്രകോടികളേ! ചന്ദ്രികാചർച്ചിതമായ മോഹന,
മോഹനരാവേ!

നിങ്ങളെ... നിങ്ങളെ ഞാനിതുവരെ
കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ...?

ഇതു ശരിയല്ല! കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എല്ലാം ഞാൻ
കണ്ടിട്ടുണ്ട്. വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മാത്രം.
രാത്രിയുടെയും മറ്റും സൗന്ദര്യം ആരു വകവെക്കുന്നു!
ആരു ശ്രദ്ധിക്കുന്നു?

യാമിനീ!

ഓർത്തപ്പോൾ പണ്ടത്തെ ഒരു സുന്ദരരാത്രി ഓർമ
വന്നു. ഒരു ചെറുഗ്രാമം. പിന്നെയങ്ങോട്ട് ആയിരമായിരം
മൈൽ വെറും പൊടിമണൽ നിറഞ്ഞ മരുഭൂമി.
ചക്രവാളം, മഹാചക്രവാളം നിറയെ. ഇതുപോലുള്ള ഒരു
സന്ധ്യ. ഞാൻ ആ മരുഭൂമിയിലേക്കിറങ്ങി. ഏതാണ്ട് ഒരു
മൈൽ നടന്നുകാണും... ചുറ്റും
വെൺപട്ടുവിരിച്ചതുപോലെ.... മണൽപ്പരപ്പുമാത്രം. ഞാൻ
ആ മഹാപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഒത്ത നടുക്കു തനിച്ച്... തനിച്ച്...
തലയ്ക്കു മീതെ കൈയെത്തിച്ചു തൊടാവുന്ന
ഉയരത്തിൽ തെളിവേറിയ പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ.

കഴുകി വെടിപ്പാക്കിയ നീലാകാശം.

പൂർണ്ണചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും.

വളരെ മുഴുപ്പോടെ തിളങ്ങുന്ന നക്ഷത്രങ്ങൾ.
കോടി.... അനന്തകോടി.... എണ്ണമില്ലാത്ത നക്ഷത്രങ്ങൾ.
പൂർണ്ണവൃത്തത്തിൽ ചന്ദ്രൻ.

നിശ്ശബ്ദപ്രപഞ്ചം.... എന്നാൽ.... എന്തോ.... ഏതോ
ദിവ്യമായ നിശ്ശബ്ദസംഗീതംപോലെ... നാദബ്രഹ്മത്തിന്റെ
അനന്തമായ വിഭ്രമം... എല്ലാം അതിൽ
മുഴുകിപ്പോയിരിക്കുന്നു. ആനന്ദാർദ്രതത്തോടെ ഞാൻ
നിന്നു. എന്റെ അർദ്രതവും ആനന്ദവും കണ്ണുനീരായി
മാറി. ഞാൻ കരഞ്ഞു. ആവതില്ലാതെ ഞാൻ
കരഞ്ഞുകൊണ്ട് മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലേക്ക് ഓടി.

‘ലോകാലോകങ്ങളുടെ സ്രഷ്ടാവേ...! എന്നെ
രക്ഷിക്ക്. എന്നിക്കിതെന്നിൽ ഉൾക്കൊള്ളാൻ തീരെ
കഴിയുന്നില്ല. നിന്റെ ഈ മഹാപ്രാഭവം... ഈ മഹാത്മ്യം...
ഞാൻ വളരെ ചെറിയ ഒരു ജീവിയാണല്ലോ. എന്നിക്കു വയ്യ;
എന്നെ രക്ഷിക്ക്!’

പിന്നീടേനിക്ക് ഓർമ്മവരുന്നത് ജയിൽ വാർഡർ
രാവിലെ വന്നു താഴു തുറന്ന് ഇരുമ്പഴികളിൽ പിടിച്ച് ഒന്നു
കുലുക്കിയപ്പോഴാണ്.

‘സെലാം പ്രപഞ്ചമേ!’ ഞാൻ എണീറ്റു. കഷണം
ബീഡിയും കത്തിച്ചു പോയി രാജകീയമട്ടിൽത്തന്നെ
പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.

പല്ലു തേച്ചത് ഒരു ആരുവേപ്പിന്റെ കമ്പുകൊണ്ടാണ്.
പണ്ട് ഞാൻ ഹിമാലയസാനുക്കളിൽ ഇതുപോലെ
ആരുവേപ്പിൻകമ്പുകൊണ്ടു പല്ലുകൾ
വൃത്തിയാക്കിയിരുന്നു. പൈപ്പിനു താഴെ നിന്നു
രാജകീയമട്ടിൽത്തന്നെ കുളിച്ചു. എന്നിട്ട് ജയിൽ
ഉടുപ്പുകൾ ധരിച്ച് കഞ്ഞിക്കുളള പാത്രം എടുത്തു
കഴുകിയിട്ട് നേതാക്കന്മാരെ കാണാൻ പോയി.
അവിടെയുള്ളവരെല്ലാംതന്നെ നേതാക്കന്മാരാണ്.

എല്ലാവരെയും കണ്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ വലിയ ഒരു പാത്രത്തിൽ കഞ്ഞി വന്നു. സമൃദ്ധമായി ചട്ട്ണിയും ചേർത്തു കഞ്ഞി കുടിച്ചു. വാസ്കവത്തിൽ കഴിച്ചത് 'കഞ്ചോ' യാണ്. ഈ കഞ്ചോയുടെ വിധി ശരിക്കു പറയാം. കഞ്ഞിവെള്ളം ആദ്യം കുറേയേറെ അങ്ങുവലിച്ചുകുടിക്കുക. എന്നിട്ട് ചട്ട്ണിയിട്ടു കുഴച്ചു സ്റ്റെലനായി വാരിവారి ചോറ് ഉണ്ണുക. അതിനുശേഷം കൈയ്, വായ്, പാത്രം ഒക്കെ കഴുകണം. അതിനുശേഷം പച്ചവെള്ളം ലേശംകുടി കുടിക്കുക... ജീവിതം പരമസുഖം! ഇങ്ങനെ സുഖം വരുത്തിയതിനുശേഷം ഒരു തീപ്പെട്ടിക്കോൽ രണ്ടായി കീറി ഒരു ബീഡി കത്തിച്ചു വലിച്ചു. അതു കെടുത്തിവെച്ചിട്ട് ജയിലിനകത്തെ ലോകം കാണാൻ ഇറങ്ങി. എന്നുവെച്ചാൽ ജയിൽ ആകെ ഒന്നു സന്ദർശിക്കാൻതന്നെ. എന്നിങ്ങനെ തേയില വേണം. പഞ്ചസാര വേണം. ജയിലാണെങ്കിലും ശകലം ചായ കുടിക്കണം. കടുംചായ മതി. നേതാക്കന്മാരുടെ പക്കൽ തേയിലയുമില്ല, പഞ്ചസാരയുമില്ല. ഒരുഗ്രന്ഥ നേതാവിന്റെ കൈയിൽ രഹസ്യമായി 'ഇനോസ് ഫുട്ട്സാൾട്ട്' ഉണ്ട്. അതിലൊരതെ അദ്ദേഹത്തിനു പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ തന്നെ വയ്യ. വേറൊരു മൊശടൻ നേതാവിന്റെ പക്കൽ രഹസ്യമായുള്ളത് കാറൽ മാർക്സിന്റെ 'ക്യാപ്പിറ്റൽ' എന്ന തകർപ്പൻ പുസ്തകമാണ്. വേറൊരു രസികൻ നേതാവിന്റെ പക്കൽ രഹസ്യമായി രണ്ടുകുത്തു ചീട്ടുകളുണ്ട്; എന്നെ ബ്രിഡ്ജ് എന്ന അദ്ഭുതകളി പഠിപ്പിക്കാം!

ഞാൻ നേതാക്കന്മാരെ വർജിച്ചു.

ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രാജകീയനിലയിൽ 'ഡീലക്സ് ലൈഫ്' ആണ് നമ്മുടേത്!

നമ്മുടെ കൂടിന്റെ മൂലയിൽ രണ്ടിഷ്ടികകളുണ്ട്.
അടുത്തുതന്നെ പ്ലാവിന്റെ വണ്ണം കുറഞ്ഞ
ഉണക്കക്കൊമ്പുകൾ ഒരു കെട്ട്. അതിനടുത്ത് ഒരു
ചെറിയ പാത്രം. ചായ ഉണ്ടാക്കാനാണ്. തേയിലയും
പഞ്ചസാരയും രണ്ടു കടലാസുകെട്ടുകളിൽ കിടക്കയുടെ
അടിയിൽ ചെറുതലയിണകളായി പ്രശോഭിക്കുന്നു.
പിന്നെ ഒരു ഡീലക്സ് ചക്കി. ഇഷ്ടപോലെ ബീഡി.
എഴുതാനുള്ള കടലാസുകൾ. പെൻസിൽ. ഒരു വലിയ
കത്തി. ഈ കത്തി ജയിൽസുപ്രണ്ട് സദയം എനിക്കു
പ്രത്യേകമായി അനുവദിച്ചുതന്നതാണ്... മാവ്
പതിവെക്കുക, ഒട്ടിക്കുക, ചെടികൾ നട്ടുവളർത്തുക
എന്നീ കലയിൽ നൈപുണ്യമുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു
മനസ്സിലായി. എന്റെ ലോക്കപ്പെന്ന ചെറുജയിലിന്റെ നേരെ
മുൻവശത്തു ദീർഘചതുരത്തിൽ ഒരു
മുറ്റമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മുറ്റത്തിന്റെ അതിരുകൾ
മുഴുവനും വിടർന്നു പരിമളം പരത്തുന്ന
പനിനീർച്ചെടികളാണ്. പിന്നെ ഊണിനു മീൻ വറുത്തത്,
കോഴിമുട്ട, കരൾ, ഒരു സ്പെഷ്യൽ ചട്ട്ണി... ഈ
ഐശ്വര്യപൂർണ്ണമായ രാജകീയജീവിതത്തിന്റെ തുടക്കം
രാവിലെ കഞ്ഞി കൊണ്ടുവരുന്ന മഹാൻമുതലാണ്.
അദ്ദേഹം ഒരു ചുവന്ന തൊപ്പിക്കാരനാകുന്നു. എന്നു
പറഞ്ഞാൽ ഒരാളെ കൊന്നിട്ടുണ്ട്! തൂക്കിലിട്ടില്ല.
ജീവപര്യന്തം കഠിനതടവ്. വട്ടമുഖവും മന്ദഹസിക്കുന്ന
കണ്ണുകളുമുള്ള ഒരു വെളുത്ത തടിയനാകുന്നു അദ്ദേഹം.

ഞാൻ കാലത്തെ എണ്ണീറ്റു ചിലവ് കസർത്തെല്ലാം
ചെയ്യും. ചെറിയ തോതിൽ ഫയൽവാനാണല്ലോ. എന്റെ
പനിനീർതോട്ടത്തിനടുത്ത് വളരെ ഉയരത്തിൽ പോകുന്ന,
വണ്ണം കുറഞ്ഞ ഒരു പ്ലാവുണ്ട്. അതിന്റെ താഴത്തുള്ള
കൊമ്പ് എന്റെ തുടയുടെ വണ്ണമുള്ളതാണ്. അതു ഞാൻ

ബാനാക്കി അതിലും ചില കസർത്തുകൾചെയ്യും.
ഇതെല്ലാം കഴിഞ്ഞ് കുളിച്ചുവരുമ്പോൾ അദ്ദേഹം
(ചിരിക്കുന്ന കണ്ണുകളുള്ള ചുവന്ന തൊപ്പി) എന്റെ
കുഞ്ചോയും ഒരു സ്പെഷ്യൽ ചട്ടണിയും
ലോക്കപ്പുമുറിയിൽ മൂടിവെച്ചിട്ടുണ്ടാവും. കഞ്ഞി എന്ന
ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലു. ചോറാണ്. എന്നാൽ, ചോറാണോ?
കുറച്ചു കഞ്ഞിവെള്ളവുമുണ്ട്. ആദ്യമായി എന്നിക്ക്
കഞ്ഞി ഒഴിച്ചുതന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം പതുക്കെ എന്നോടു
പറഞ്ഞു: ‘ആശുപത്രി ഓർഡർലിയെ ചെന്നു കാണണം.
ചായ ഉണ്ടാക്കിവെച്ചേക്കും!’

ഞാൻ ചെന്നു. ഞാൻ കണ്ടു. കറുത്തു മെലിഞ്ഞ ഒരു
സിംബ്ലൻ മീശക്കാരൻ. നല്ല വെളുത്ത പല്ലുകൾ.
സുന്ദരമായ ചിരി. എന്റെ ഒരു പഴയ സ്നേഹിതനാണ്.
അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാട്ടിൽ ഞാൻ താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം
ഒരു തീവെയ്യുകേസിൽപെട്ടു. അക്കൂട്ടത്തിൽ രണ്ട്
ആളുകളെയും കൊന്നിട്ടുണ്ട്. ചുവന്ന തൊപ്പി.
ജീവപര്യന്തം കഠിനതടവ്. സ്വഭാവഗുണംകൊണ്ടും
വിദ്യാഭ്യാസം കൊണ്ടും ആശുപത്രി ഓർഡർലിയായി.
തേയില, പഞ്ചസാര, മുട്ട, കരൾ, റൊട്ടി, പാൽ, ബീഡി
എന്നിത്യാദികൾക്കു മേലിൽ ഞാൻ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ട
ആവശ്യമില്ല... അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ
റോസച്ചെടികളുടെ ഒരു വനം. ആശുപത്രിയുടെ
പിറകിൽ. വേരുപൊട്ടിക്കാതെ മണ്ണോടെ കൊണ്ടുവന്നു
നട്ടതാണ്. എന്റെ ചിന്നജയിലിന്റെ മുൻവശത്തുള്ള
പനിനീർതോട്ടം! എന്റെ പൂന്തോട്ടം കണ്ടപ്പോൾ
നേതാക്കന്മാർക്കും വേണം അത്തരത്തിലൊന്നു വീതം!
എല്ലാവർക്കും ഓരോന്നുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു.
നേതാക്കന്മാർ പുറംലോകവുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തി
വന്നു. ജയിൽ വാർഡർമാർവഴിയാണ്. എഴുത്തുകൾ

കൊണ്ടുപോകും. എഴുത്തുകൾ കൊണ്ടുവരും.
അതിനൊക്കെ പണച്ചെലവുണ്ട്. വെളിയിൽ നിന്നു
രാത്രികാലങ്ങളിൽ ചില പൊതികൾ ഉയർന്ന മതിലിനു
മീതെകൂടി അകത്തു വീഴും! കാലത്തേ നേതാക്കന്മാർ
അതെല്ലാം പെറുക്കിയെടുക്കും. കായ് വരുത്തൽ,
ശർക്കരയുപ്പേരി, നാരങ്ങാ അച്ചാറിട്ടത് മുതലായവ.
ചിലപ്പോൾ ചെറിയ ടിന്നുകളും പാട്ടുകളും പെറുക്കാൻ
ഞാനും കൂടും. ഒരു ദിവസം ഒരു നേതാവ് എനിക്കു
ശകലം നാരങ്ങാ ഉപ്പിലിട്ടതു തന്നു. ഹാ, എന്തൊരു രുചി!
എത്ര അമുല്യമായ ഒരു പദാർത്ഥം....അതു തന്നപ്പോഴുള്ള
അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ മുഖഭാവം... അതിന്റെ
ഗുണഗണങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു മഹാകാവ്യംതന്നെ
രചിച്ചുകൊടുത്താലും നമ്മുടെ കടമ തീരുകില്ല!

ഞാനങ്ങനെ എന്റെ സുഹൃത്തുക്കളും
ശിഷ്യന്മാരുമായ ചുവന്ന തൊപ്പിക്കാരോടു ചേർന്ന്
സസുഖം വാണരുളുന്നു. ഒന്നിനും ഒരല്ലലുമില്ല.
ചിലപ്പോൾ ഞാൻ പെൺജയിൽഭാഗത്തേക്കു നോക്കും.
ഭീകരവും പൈശാചികവുമായ മതിൽ...! ഞാൻ കേട്ട
ചിരി ഓർക്കും. അനുഭവപ്പെട്ട മണവും....! ഞാൻ ആ
പൂന്തോട്ടത്തിന്റെ അടുത്തുള്ള പ്ലാവിൽ വലിഞ്ഞുതുങ്ങി
കയറും. നേതാക്കന്മാരും മറ്റും ഊണുകഴിഞ്ഞ്
ഉച്ചയ്ക്കൊന്നു മയങ്ങുന്ന സമയത്താണ്. പ്ലാവിന്റെ
ഉച്ചിയിൽ ഞാൻ കയറി നിൽക്കും.... സ്വതന്ത്രലോകത്ത്
അല്ലെങ്കിൽ, എന്തു സ്വതന്ത്രലോകം? ഭൂഗോളംതന്നെ ഒരു
വലിയ ജയിലാണല്ലോ. ഏതായാലും വൻമതിലിനു
വെളിയിൽ... ദൂരെ... ദൂരെയുള്ള റോഡേ
സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഈ ചെറിയ ജയിലിലെ
വിവരമൊന്നുമറിയാതെ നടന്നുപോകുന്നു.

സുഹൃത്തുക്കളെ, ഒന്നിങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്ക്...!
ഞാൻ പറയുന്നത് സ്ത്രീജനങ്ങളോടാണ്. ഒന്നു
തിരിഞ്ഞുനോക്കൂ! നിങ്ങളെ ഒന്നു കണ്ട്
കൺകുളിർപ്പിക്കട്ടെ! അങ്ങനെ കുറെകഴിഞ്ഞു
താഴെയിറങ്ങിപ്പോരും. ഞാൻ ഈ പറയുന്നത്
ജയിലിലുള്ള ഓരോ പുരുഷനും പറയാൻ കഴിയും. എന്റെ
വിചാരവികാരങ്ങൾതന്നെ ഓരോ
ജയിൽപ്പുള്ളിയുടേതുമെന്ന് വിചാരിക്കുക. ഞങ്ങളുടെ
ഏകാന്തരാത്രികൾ... ഞങ്ങളുടെ ഏകാന്തചിന്തകൾ....
ഞങ്ങളുടെ ലൈംഗികസ്വപ്നങ്ങൾ. ഏതായാലും
ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിലേക്കു
ചൂഴിഞ്ഞിറങ്ങാതിരിക്കുന്നതാണു നല്ലത്.

ഞാനെന്റെ പനിനീർതോട്ടത്തിന്റെ നടുക്ക് ചുമ്മാ
നിൽക്കും. ചുറ്റും വിടർന്നു സൗരഭ്യം പരത്തുന്ന
പുഷ്പങ്ങൾ. സൗന്ദര്യമുണ്ട്. മണവുമുണ്ട്. പക്ഷേ, എന്തോ
ഒന്നില്ല. ആരുടെയോ എന്തിന്റെയോ ഒരഭാവം...
എന്താണത്?

വേണ്ട, ഈ ചിന്തകൾ നല്ലതല്ല. പെണ്ണിലേക്കാണു
ചിന്തകളെല്ലാം പോകുന്നത്. ഞാൻ എണ്ണീറ്റു നടന്നു. പലേ
മതിലുകൾ. പലേ വാതിലുകൾ. എല്ലായിടത്തും
വാർഡർമാരുണ്ട്. വാർഡർമാരുടെ കണ്ണിൽപ്പെടാതെ
ജയിലിൽ ഒന്നും നടത്താൻ സാധ്യമല്ല. ഉയരത്തിൽ നിന്നു
നോക്കാൻ വലിയ ഗോപുരവുമുണ്ട്.

ഞാൻ ആ ഗോപുരത്തിന്റെ പരിസരത്തുകൂടി
നടക്കുകയാണ്. അപ്പോൾ ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു. ഞാൻ നിന്നു
ചിരിച്ചുപോയി. അത്രയ്ക്കു നല്ലൊരു വരവ്...!
കുച്ചുചങ്ങലകളിട്ട ഒരു മദയാന. അല്ല... മനുഷ്യൻ.
കറുത്ത തൊപ്പി. വെളുത്ത നീണ്ട ഒത്ത വണ്ണമുള്ള ഒരു
യുവാവ്. തേജോമയങ്ങളായ കണ്ണുകൾ. തല

എടുത്തുപിടിച്ചു പിറകോട്ടു വളഞ്ഞു ബുദ്ധിമുട്ടി നടക്കുന്നു. കഴുത്തിൽനിന്നും രണ്ടു ചങ്ങലകൾ പുറത്തുകൂടി കാലുകളിൽ തളച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ വലിവാണു് ആ വളവ്. ജയിൽ ചാടാൻ ശ്രമിച്ച വല്ല കള്ളനുമാണോ? ഞാൻ അടുത്തു ചെന്നു സ്കബ്ബനായി നിന്നുപോയി... എന്റെ ഒരു പഴയ ക്ലാസ്മേറ്റാണ്! ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ നോക്കി. ഞങ്ങളുടെ മനസ്സുകൾ ഓർമിച്ചു. ഞങ്ങൾ ചിരിച്ചു. ഞങ്ങൾ പലേ വർത്തമാനങ്ങളും പറഞ്ഞു. പിന്നെയും ഞങ്ങൾ ചിരിച്ചു. മൂപ്പർ എന്നെ എങ്ങനെയെങ്കിലും രഹസ്യമായി കാണാൻ ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചിരിക്കുകയാണ്!

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞയയ്ക്കാൻ വയ്യായിരുന്നോ?’

‘നമ്മൾ തമ്മിൽ പരിചയമുണ്ടെന്ന്... ആളുകളറിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്കു കുറച്ചിലല്ലേ?’

‘നിന്റെ സ്നേഹിതനാണെന്നു പറയെടാ കള്ളബടുകുസേ ഞാൻ. പുല്ലേ!’

ഞാൻ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കവിളിൽ ഒരു ചുംബനം വെച്ചുകൊടുത്തു. അതു ഞാൻ ജയിലിലെ ഓരോരുത്തരെയും ചുംബിച്ചപോലെയാണിത്. ഈ ചുംബനവ്യത്യാസം ജയിലാകെ അറിഞ്ഞു. ജയിൽ രോമാഞ്ചംകൊണ്ടു്!

ഈ ചങ്ങലയ്ക്കിട്ട തേജോമയങ്ങളായ കണ്ണുകളുടെ ഉടമസ്ഥൻ... ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ജയിലിലെ ഒരു ഇതിഹാസമാണ്! രക്തസാക്ഷിയാണ്!

മൂപ്പർ ഒന്നരക്കൊല്ലത്തെ ശിക്ഷയുമായി വന്ന ഒരു കള്ളനാകുന്നു. ബീഡി, ചെറിയ ചക്കര, ഉണക്കപ്പരവ എന്നിവകളുടെ ബിസിനസ്സുണ്ട് ജയിലിൽ

മുപ്പർക്കിപ്പോഴും. ജയിലിൽ വന്ന് ഒരാറുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ചെറിയ സംഭവമുണ്ടായി. ഒരു ജയിൽ വാർഡൻ ഒരു കുശാണ്ടം ഒപ്പിച്ചു. മുമ്പ് ഒരു വാർഡനും ചെയ്യാത്തതാണ്. പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണമിത്. നമുക്ക് ആ വാർഡനെ 'കുശാണ്ടവാർഡർ' എന്നു വിളിക്കാം. കുശാണ്ടവാർഡറുടെ ചൈതി എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിനു പിടിച്ചില്ല. ഈ ജയിലിൽ നടക്കുന്ന ബിസിനസ്സിന്റെ ലാഭത്തിൽ ഒരംശം ഒരുമാതിരി വാർഡർമാർക്കെല്ലാമുണ്ട്. ജയിലിനു പുറത്തു ദൂരെ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ പാറ പൊട്ടിക്കാനും മറ്റുമായി കുറെ അധികം ജയിൽപ്പുള്ളികളെ പുറത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകും. ആ ഭാഗങ്ങളിൽ ആൾപ്പാർപ്പുള്ള ധാരാളം കുടിലുകളുണ്ട്. അവിടെയാണു മൊത്തക്കച്ചവടം. പിന്നെ...! അങ്ങനെ എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് ജയിലിലെ ഒരു വലിയ ബിസിനസ്സുമാനായിത്തീർന്നു. ലക്ഷോട്ടി വഴിയാണ് പലതും ജയിലിനുള്ളിൽ വരുന്നത്. ഗേറ്റിൽ പരിശോധനയുണ്ട്. തുണി ഒന്നുരിഞ്ഞു കാണിക്കണം. കാൽനിമിഷം മതി. ക്ലീൻ! എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ തൊപ്പി, ഷർട്ട്, മുണ്ട്, തോർത്ത് ഇത്രയും ജയിലിൽ നിന്നു കൊടുക്കുന്നതാണ്. അതൊക്കെ പരിശോധിച്ചു. അതിലൊന്നും ഒരു ചുക്കും കണ്ടില്ല. ലക്ഷോട്ടി ജയിലിന് അജ്ഞാതമാണ്! ഒരുപക്ഷേ, അതു മനുഷ്യരുടെ ഒരു ഭാഗമായിരിക്കാം. ഇങ്ങനെ പോകുന്നു കിസ്സ്. ഇതിലൊന്നും കാര്യമായി ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞുവരുന്നത് വേറെയാണ്. നമ്മുടെ കുശാണ്ടവാർഡർ ഒരു കുശാണ്ടം ഒപ്പിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. ആ കുശാണ്ടവാർഡറുടെ കരണക്കുറ്റിക്കു രണ്ടു സുന്ദരൻവീക്ക് എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് വെച്ചുകൊടുത്തു....! വിവരം ജയിലാകെ അറിഞ്ഞു.

ആൺജയിൽതന്നെയല്ല പെൺജയിലും. രണ്ടിനും രോമാഞ്ചമുണ്ടായി.....! എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിനു മൂക്കാലിയിൽ കെട്ടി പന്ത്രണ്ട് നല്ല അടി കിട്ടി. ക്ലാസ്മേറ്റിന്റെ ശിക്ഷ വർദ്ധിച്ചു. മൂന്നു കൊല്ലമായി! മുറിവുകൾ ഉണങ്ങി. എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് ശരിക്കും നടന്നുതുടങ്ങി. വെളിയിൽ കല്ലു പൊട്ടിക്കാൻ പോകണമല്ലോ. പക്ഷേ, കുശാണ്ടവാർഡർ അതിന് എതിർ.

‘നിങ്ങൾക്ക് എന്നെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്റെ നാടും അറിഞ്ഞുകൂടാ. നാ പിടിച്ചോ!’ എന്നുള്ള ഉശിരൻ മുഖപ്രസംഗത്തോടെ എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് വെച്ചുകൊടുത്തു കുശാണ്ടവാർഡറുടെ ചങ്കിനു രണ്ടു കുത്ത്. മേമ്പാടി എന്നവണ്ണം നാഭിക്ക് ഒരു പരമരസികൻ തൊഴിയും!

ഇതിൽ കാര്യമായ തെറ്റൊന്നുമില്ല. ജയിലിനു വെളിയിലായാലും കുശാണ്ടവാർഡർ ജയിലിൽ ചെയ്ത ചെതികൾ കേട്ടാൽ അയാളെ ആരും ഓടിച്ചിട്ടടിക്കും. അത്രയ്ക്കു സംസ്കാരശൂന്യമായ പണിയാണ് അയാൾ ചെയ്തത്. എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിനു മൂക്കാലിയിൽ കെട്ടി ഇരുപത്തിനാലടികൂടി കിട്ടി. അദ്ദേഹം അതെല്ലാം നിന്നുകൊണ്ടു. ബോധക്ഷയമുണ്ടായില്ല. ശിക്ഷയങ്ങനെ ആറു കൊല്ലമായി!

ജയിലിൽ കുശാണ്ടവാർഡർ ഒറ്റപ്പെട്ടു. പുള്ളികളായ പുള്ളികളുടെയെല്ലാം നോട്ടപ്പുള്ളിയായി. ഓരോരുത്തരുടെയും കണ്ണുകളിൽ അയാൾ കണ്ടതു കൊലപാതകത്തിന്റെ തിളക്കമാണ്. കഴുത്തിനു ഞെക്കിപ്പിടിച്ചു കൊന്നുകളഞ്ഞെങ്കിലോ? വെളിയിൽ അത്യാവശ്യമായ ജോലിയുണ്ടെന്നുള്ള കാരണം പറഞ്ഞ് കുശാണ്ടവാർഡർ പേടിച്ചു ജോലി രാജിവച്ചുപോയി!

ജനങ്ങൾ ഒറ്റക്കെട്ടായി നിൽക്കണം എന്നൊക്കെ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ജയിലിൽ ഒറ്റക്കെട്ടായിത്തന്നെ നിന്നു!

കല്ലുപൊട്ടിക്കാൻ വെളിയിൽ പോയില്ലെങ്കിലും ജയിലിലെ കച്ചവടമെല്ലാം നടത്തുന്നത് എന്റെ ക്ലാസ്‌മേറ്റാണ്!

ഈ വിധമെല്ലാം പരമസൗഖ്യത്തിൽ ഞാൻ ജീവിക്കുന്നു. അത്യാവശ്യസാധനങ്ങളെല്ലാം എന്റെ കൂട്ടിലുണ്ട്. ഇത് ഒട്ടു മിക്ക ആളുകൾക്കും അറിയാം. പലപ്പോഴും ഒരു അസിസ്റ്റന്റ് ജയിലർ എന്റെ ലോക്കപ്പിൽ വരും. ഹാറ്റും കാക്കി ഷർട്ടും കാക്കി പാന്റും ഷൂസും ധരിച്ച വിനോദപ്രിയനായ ഒരു വെളുത്ത ചെറുപ്പക്കാരൻ. അദ്ദേഹത്തെ അനിയൻജയിലർ എന്നാണ് പുള്ളികൾ വിളിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം എന്റെ അടുത്തു വരുന്നത് ലോക്കപ്പ് പരിശോധിക്കാനല്ല, ചുമ്മാ വർത്തമാനം പറയാനാണ്. അദ്ദേഹത്തിനു ചെറിയ ഒരു അൾസേഷ്യൻ നായയുണ്ട്. ജോക്കർ എന്നാണ് അവന്റെ പേര്. അവന്റെ പരിശീലനം, വ്യായാമം, ആഹാരം എന്നീ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ സംസാരിക്കും. ഞാൻ കുറേയധികം പട്ടിക്കഥകൾ പറയും. അനിയന് അതെല്ലാം കേൾക്കാൻ ബഹുരസമാണ്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കടുംചായ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കും. എന്റെ പക്കൽ തേയിലയും പഞ്ചസാരയുമുണ്ടെന്നു മിക്കവർക്കും അറിയാം. വെളുപ്പിന് അഞ്ചുമണിക്കു തൂക്കിക്കൊല്ലാൻ പോകുന്ന ചില പുള്ളികൾക്കു രാത്രി ലേശം ചായ കുടിക്കണമെന്നു തോന്നും. വാർഡർ എന്നെ വിളിച്ചെണ്ണിപ്പിച്ചു വിവരം പറയും. ഞാൻ കടുംചായയുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തയയ്ക്കും. ഒന്നുരണ്ടു ബീഡിയും തീപ്പെട്ടിയും. ധൈര്യമായിരിക്കാൻ പറഞ്ഞയയ്ക്കും. മരണത്തെ രണ്ടു വിധത്തിൽ നേരിടാമെന്നു പറഞ്ഞയയ്ക്കും. കരഞ്ഞുകൊണ്ട്; ചിരിച്ചുകൊണ്ട്... എങ്ങനെയായാലും മരിക്കും.

ആയതിനാൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ മരണത്തെ നേരിടുക! മംഗളം!

അപ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ ഉറങ്ങാതിരിക്കും. അഞ്ചുമണിക്കുള്ള തൂക്കിക്കൊല്ലൽ കഴിഞ്ഞ് ആറുമണിക്കേ ഞാൻ കിടക്കും. മയങ്ങിപ്പോകുമ്പോഴായിരിക്കും, നേതാക്കന്മാർ ആരെങ്കിലും വന്ന് എന്നെ വിളിച്ചുണർത്തുന്നത്. ഇതു ദ്രോഹബുദ്ധിയോടെയല്ല. ഞാൻ മരണത്തിനു കൂട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നവർക്കറിഞ്ഞുകൂടല്ലോ.

അവിടെ വാദപ്രതിവാദങ്ങളും പൊട്ടിച്ചിരിയുമാണ്. ആകെക്കൂടി ഒരു ചെറിയ ടൗൺ. തർക്കങ്ങൾ, ഒച്ച, ചിരി, ബഹളം. ചിലപ്പോൾ അനിയൻജയിലറുടെകൂടെ ജയിൽസുപ്രണ്ടും വരും. നേതാക്കന്മാരുമായി വർത്തമാനം പറഞ്ഞിട്ട് എന്റെ പൂന്തോട്ടത്തിൽ വരും. എന്നിക്കു വൃക്ഷങ്ങളെയും ചെടികളെയുമൊക്കെ വലിയ ഇഷ്ടമാണ്. ഓരോ വൃക്ഷത്തെയും ഓരോ ചെടിയെയും ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഞാൻ വർത്തമാനം പറഞ്ഞാൽ ചെടികൾക്കും വൃക്ഷങ്ങൾക്കും മനസ്സിലാകും എന്നുവരെ എന്നിക്കു തോന്നിട്ടുണ്ട്. ജയിൽസുപ്രണ്ടിനും ഇതേ ഭാവമാണ്. ഞങ്ങൾ ചെടികളെപ്പറ്റി സംസാരിക്കും, വൃക്ഷങ്ങളെപ്പറ്റി സംസാരിക്കും. അതിന് ഇടേണ്ട വളം, ചെയ്യേണ്ട ശുശ്രൂഷകൾ എല്ലാം. അങ്ങനെ വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ നടക്കും. ജയിൽസുപ്രണ്ടിന്റെ വീട്ടിൽ ഒരു ആറു ചട്ടി നല്ല റോസാച്ചെടികളുണ്ട്. അതെല്ലാം ഈയുള്ളവൻ കൊടുത്തയച്ചതാണ്. ഈ ജയിൽ സുപ്രണ്ടുമായുള്ള എന്റെ കൂട്ടുകെട്ട് എന്റെ സുഹൃത്തുക്കളായ ചില ചുവന്ന തൊപ്പിക്കാർക്ക് ഇഷ്ടമായില്ല. അയാളുടെ ശുപാർശ കൂടാതെ ഇവിടെ ജീവിക്കാൻ വയ്യേ? എന്തിനയാളോടു ചിരിച്ചുകുഴഞ്ഞു

വർത്തമാനം പറയുന്നു? അയാളല്ലേ എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിന്റെ
മുക്കാലിയിൽ കെട്ടിയുള്ള അടി രണ്ടു ഡസനാക്കിയത്?
ആ അനിയൻജയിലർ അയാളെക്കാൾ എത്രയോ നല്ലവൻ!

സംഭവങ്ങളുടെ പോക്കു കണ്ടോ? ഏതെങ്കിലും ഒരു
പാർട്ടിയിൽ ചേരുകതന്നെ വേണം! ഒരു ചേരിയിലും
ചേരാതെ ഒരു സ്വതന്ത്ര മനുഷ്യനായി എല്ലാവരെയും
സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടു ജീവിക്കാൻ സാധ്യമല്ല!

ഞാൻ അധികവും കൂട്ടിൽത്തന്നെയാണ്.
അല്ലെങ്കിൽ, ചെടികളോടോ വൃക്ഷങ്ങളോടോ
വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നിൽക്കും. ഇങ്ങനെയുള്ള
ഒരു സമയത്ത് അനിയൻജയിലർ വന്നു പറഞ്ഞു,
രാഷ്ട്രീയത്തടവുകാരെ എല്ലാം വിടാൻ പോകുന്നു!

എല്ലാവർക്കും സന്തോഷമായി. ചിരിയും ബഹളവും
ആർപ്പും. എല്ലാവരുടെയും വസ്ത്രങ്ങൾ
അനിയൻജയിലർ വരുത്തിച്ചു തന്നു.

അതെല്ലാം അലക്കി ഇസ്ത്രി ഇടിച്ചു
കടലാസുപൊതികളിലാക്കിവച്ചു. സമൃദ്ധമായി
എല്ലാവരും മുടിവെട്ടിച്ച്, ഷേവ് ചെയ്തു. കൂട്ടത്തിൽ
ഈയുള്ളവന്റെ കഷണ്ടിത്തലയിലെ എളിയ തോതിലുള്ള
മുടിയും വെട്ടിച്ചു മുഖവും വടിപ്പിച്ചു. മീശ നിർത്തി.
സുന്ദരനായി എന്ന വിശ്വാസത്തോടെ സന്തോഷിച്ചു.

ഞങ്ങൾ പോകാൻ തയ്യാറായി.

ഞാൻ കള്ളന്മാരും കൊലപാതകികളുമായ
സുഹൃത്തുക്കളോടെല്ലാം യാത്ര പറഞ്ഞു. എല്ലാവർക്കും
കത്തുകളയ്ക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു. എല്ലാവർക്കും
പുസ്തകങ്ങളയച്ചുകൊടുക്കാമെന്നേറ്റു.

അങ്ങനെ വിടുതൽസമയവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിപ്പായി.

വിടാൻ ഓർഡർ വന്നു.

വിട്ടു!

ഒരാളെ ഒഴിച്ച്! ഈ പാവപ്പെട്ടവനെ വിടാൻ ഓർഡർ ഇല്ല! പിശകായിരിക്കും! അനിയൻജയിലർ ഓടി. ജയിൽസുപ്രണ്ടിനെക്കൊണ്ട് എനിക്കായി ഒരു സ്പെഷ്യൽ ഫോൺ ചെയിപ്പിച്ചു. ശരിതന്നെ! ഈയുള്ളവനെ വിടുന്നില്ല! നല്ലത്. വേണ്ടത്ര പാകത വരാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കും!

നേതാക്കന്മാർ ആഹ്ലാദത്തോടെ യാത്രയായി. ഇനോസ് ഫുട്ട്സാൾട്ട്, കാറൽ മാർക്സിന്റെ ക്യാപ്പിറ്റൽ, രണ്ടു പെട്ടി ചീട്ടുകൾ, ഒരു ചെറിയ കുപ്പി നിറയെ നാരങ്ങ ഉപ്പിലിട്ടത്, വലിയ ഒരു മിഠായി ടിൻ നിറയെ കായ് വറുത്തത്, വലിയ ഒരു പാളപ്പൊതി നിറയെ ശർക്കരയുപ്പേരി, കുറെ ഇടിച്ചുകൂട്ടിയ പുകയില, വെറ്റില, അടയ്ക്കാ, ചുണ്ണാമ്പ് എല്ലാറ്റിന്റെയും ഏക അവകാശി ഈയുള്ളവനായിത്തീർന്നു!

മന്ദഹാസത്തോടെ നേതാക്കന്മാർ എല്ലാവരും പോയി... ശബ്ദമില്ല, അനക്കമില്ല. ആളൊഴിഞ്ഞുപോയ പട്ടണത്തിൽ ഞാൻ തനിച്ചായതുപോലെ... അല്ലെങ്കിലും ഈ മഹാലോകത്തിൽ തനിച്ചാണല്ലോ. തീറ്റാൻ വിടുന്ന കൂട്ടത്തിൽനിന്ന് ഒരു മുട്ടനാടിനെ മാത്രം വിടാതെ പിടിച്ചുകെട്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തിന്? കശാപ്പിനുതന്നെ. ഏതോ വലിയ ആപത്തു വരാൻ പോകുന്നതുപോലെ. ചിരിയില്ല, സന്തോഷമില്ല, യാതൊന്നുമില്ല. ആകെക്കൂടി മനസ്സിൽ രാവു പകലും അല്ലാത്ത ഒരു നില... കാറൽ മാർക്സിന്റെ ക്യാപ്പിറ്റൽ ഞാൻ അനിയൻജയിലർക്കു കൊടുത്തു. ശർക്കരയുപ്പേരി ആശുപത്രിയിലും മറ്റെല്ലാ സുഹൃത്തുക്കൾക്കും കൊടുക്കാൻ ഏൽപ്പിച്ചു. ചീട്ടുകെട്ടുകൾ എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിനു പ്രത്യേകം കൊടുത്തു. മുറുക്കാനുള്ളത് കഞ്ഞി കൊണ്ടുവരുന്ന കൊലപാതകി ശിഷ്യനു കൊടുത്തു. കായ് വറുത്തത്

കുറേക്കൂടി എല്ലാവർക്കും കൊടുത്തു... കായ് വറുത്തതു ബാക്കി അരപ്പാട്ടു. നാരങ്ങ ഉപ്പിലിട്ടതു മുഴുവനും ഇനോസ് ഫ്രൂട്ട്സാൾട്ടും എന്റെ ലോക്കപ്പിൽ ഇരുന്നു. ഒന്നു രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞ് 'ഇനോസ് ഫ്രൂട്ട്സാൾട്ട്' ജയിലിനു വെളിയിൽ വൻമതിലിനു മുകളിലൂടെ വലിച്ചെറിഞ്ഞു. എന്നിട്ടങ്ങനെ ഭയസംഭ്രമങ്ങളോടെ ജീവിച്ചു.

ആകെക്കൂടി ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ, മനസ്സിനു സുഖമില്ല. എന്നിക്കെന്താണു സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നത്? മറ്റുള്ളവരെ നമുക്ക് ഉപദേശിക്കാം. ധീരതയോടെ അഭിമുഖീകരിക്കു എന്നെല്ലാം പറയാം; കരഞ്ഞുകൊണ്ടും ചിരിച്ചുകൊണ്ടും. അതുകൊണ്ട് ചിരിച്ചുകൊണ്ടു നേരിടുക!

ദൈവമേ, എന്നിക്കു ചിരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഞാൻ വളരെവളരെ നിസ്സാരനായ ഒരു മനുഷ്യനാണ്. ശുദ്ധ പാവം. എന്നെ രക്ഷിക്കൂ. ഞാൻ എന്താണു ചെയ്യേണ്ടത്?

രക്ഷപ്പെടുക....! എന്നു പറഞ്ഞാൽ ജയിൽ ചാടാനുറച്ചു. എന്നിക്കും പുറംലോകത്തിനു മിടയ്ക്കു രണ്ടു ചുവരുകളുണ്ട്. ഒന്നു തുളച്ചു പുറത്തിറങ്ങി മറ്റൊന്നു കയറിയിറങ്ങണം. ജയിൽവാർഡർ രാത്രി കിടന്നുറങ്ങും.

കാറ്റും മഴയും ഇടിമിന്നലുമുള്ള ഘോരരാത്രി വരട്ടെ!

ജയിൽ ചാടാനുള്ള പദ്ധതി താഴെ പറയുന്നവിധം ഞാൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. എന്റെ ചിന്നജയിലായ ലോക്കപ്പിന്റെ ചുവർ വളരെ കട്ടിയുള്ളതല്ല. അതു തുരന്നു വെളിയിൽ ഇറങ്ങാൻ എന്റെ പക്കൽ ആയുധമുണ്ട്. രാത്രിയുടെ ഏകാന്തതയിൽ വെളിയിൽ ഇറങ്ങുന്നു. പിന്നെ ജയിലിന്റെ ഉയർന്ന പുരാതന മതിൽ. അത് ഇഷ്ടികകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചതാണ്. രണ്ടിഷ്ടികകളുടെ ഇടയിൽ കുമ്മായമുണ്ട്. ഒരു പത്തുപന്ത്രണ്ടു വലിയ

ആണികൾ വേണം. കരിങ്കല്ലുകഷണത്തിൽ തുണി പൊതിഞ്ഞു ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ ആണി അടിച്ചു കയറ്റണം. അങ്ങനെ മതിലിനു മുകളിൽ എത്തുന്നു. ജമുക്കാളം, കരിമ്പടം, മുണ്ട്, തോർത്തുകൾ കയറാക്കി, കയറിന്റെ തുമ്പ് ആണിയിൽ കെട്ടി പതുക്കെ മറുവശത്ത് ഊർന്നു തൂങ്ങി ഇറങ്ങി രക്ഷപ്പെടാം. പ്ലാൻ പറ്റാം. ആണികൾ വേണമല്ലോ....? ജയിലിന്റെ മതിലിനരികിൽ ഒരു മൂലയിൽ അനേകമനേകം കക്കൂസ് ബക്കറ്റുകൾ തുരുമ്പുപിടിച്ചു ദ്രവിച്ചുകിടപ്പുണ്ട്.... തൂക്കിപ്പിടിക്കാനുള്ള അതിന്റെ വളയങ്ങൾ യാതൊരു കേടുപാടും കൂടാതെ വളരെയേറെ കിടപ്പുണ്ട്. ഞാനതെല്ലാം എടുത്തു തല്ലിനിവർത്തി ആണികളാക്കി ഒരു സ്ഥലത്തു സൂക്ഷിച്ചു. ഒരു മുപ്പതെണ്ണം. എന്നിട്ടു കാത്തിരിപ്പായി.

വരട്ടെ. കാറ്റും മഴയും ഇടിമിന്നലുമുള്ള ഘോരരാത്രികൾ!

അങ്ങനെ വരുന്നു ഒരു പകൽ.

ചുവന്ന തൊപ്പിക്കാരായ എന്റെ കുറെ സുഹൃത്തുക്കളും ശിഷ്യന്മാരും ഒരു വാർഡറും കൂടി വന്നു. അവർ പെൺജയിലിന്റെ മതിലിനടുത്ത് ഒരു പച്ചക്കറിത്തോട്ടമുണ്ടാക്കുവാൻ പോകുന്നു. വരുണോ?

ഇല്ല. എനിക്കൊന്നിലും താൽപര്യമില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ ചുടും വെളിച്ചവും പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ പാട്ടിനു പോ. ആർക്കു വേണം പച്ചക്കറി....? കാറ്റും മഴയും ഇടികുടുകുവുമുള്ള ഘോരരാത്രിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കയാണു ഞാൻ. എന്നെ ശല്യപ്പെടുത്തല്ലേ!

പക്ഷേ, അവർ വിട്ടില്ല. ചുമ്മാ എന്തിനു മുന്നിപോലിരിക്കുന്നു? പണ്ടുപണ്ട് ഗുരുവിനോടൊന്നിച്ച്

ഇരുണ്ട ഗുഹയിൽ ധ്യാനിച്ച മുന്നിയാണു ഞാൻ!

ഞാനും ചെന്നു. ഞാനും സഹായിച്ചു. ഞങ്ങൾ
തോട്ടമുണ്ടാക്കി. അപ്പോൾ ഒരു സുഹൃത്ത് ഒരു വിശേഷം
കാണിച്ചുതന്നു. ഒരു മാതിരി ചുവന്ന മതിലിന്റെ താഴത്തു
സിമന്റിട്ടച്ച വലിയ കറുത്ത പപ്പടം മാതിരി ഒരു വൃത്തം!

മുമ്പ് അതു ഭേദപ്പെട്ട ഒരു വലിയ തുളയായിരുന്നു.
അനേക മണിക്കൂറുകളിലെ, അനേക ദിവസങ്ങളിലെ,
അനേക മാസങ്ങളിലെ, അനേകം ആണുങ്ങളുടെ
പ്രേമനിർഭരമായ നിമിഷങ്ങളിലെ,
അത്യദ്ധ്വാനമായിരുന്നു ആ തുള!

ഹ്ഫ്ഫ്! അതങ്ങനെ നിന്നു. ദിവസങ്ങൾ, മാസങ്ങൾ,
വർഷങ്ങൾ അങ്ങനെ നിന്നു. ജയിൽപ്പുള്ളികളെല്ലാം
മര്യാദക്കാരും അനുസരണയുള്ളവരുമായി.

ആ തുളവഴി പെൺജയിലും ആൺജയിലും മുഖവും
മറ്റും കണ്ടിരുന്നു... മുഖവും മറ്റും. ശബ്ദം കേട്ടിരുന്നു.
മണംപിടിച്ചിരുന്നു. സന്തോഷം.

പെണ്ണിന്റെ മണം അതുവഴി ആൺജയിലിൽ
പരന്നിരുന്നു. പരമസുഖം. സംതൃപ്തി.

ഇതു വളരെ ഭദ്രമായ രഹസ്യമൊന്നുമായിരുന്നില്ല.
കണ്ടില്ല, കേട്ടില്ല... അങ്ങനെ പോയി സംഭവം... ഇവിടെ
വേണമെങ്കിൽ ഒരുയർന്ന പീഠത്തിലിരുന്ന്
സദാചാരത്തെപ്പറ്റിയും സംസ്കാരത്തെപ്പറ്റിയും ഉഗ്രൻ
പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്താം? വാതോരാതെ ഉപദേശിക്കാം...!
ചുമ്മാ പോ!

എന്നാൽ, സർവഗുണസമ്പൂർണനായ ഹേ
മഹാത്മാവേ, ഞങ്ങൾ കാമക്രോധികളുള്ള വെറും
മനുഷ്യരാണ്. ഒട്ടുവളരെ ബലഹീനതകൾ
ഞങ്ങൾക്കുണ്ട്. ഞങ്ങളോടു കരുണ കാണിക്കുക.
ദൈവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹമാണ് ഹേ ആൺപെൺ

ആകർഷണത. മറക്കല്ലേ. ആകർഷണം! ദൈവത്തിന്റെ ദിവ്യമായ സഹാനുഭൂതിയോടെ വേണം നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ നോക്കാൻ!

നോക്കി. എല്ലാവരും നോക്കി.

എന്നാൽ കുശാണ്ടവാർഡർ ഇവിടെ ഒരു നല്ല ബിസിനസ് കണ്ടു. ആ തുളയിലൂടെ നോക്കുന്നതിന് ഒരു ചെറിയ നികുതി ചുമത്തി. ഒരാൾക്ക് *ഒരണം!

ഇവിടെ പാവപ്പെട്ടവനും പണക്കാരനുമുണ്ട്. പാവങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യും? ലൈംഗികദാഹം സമം!

എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് പറഞ്ഞു:

‘വാർഡറേ, ഇതു ശരിയല്ല?’

‘ശരിയല്ലെങ്കിൽ ഞാനീ തുള അടച്ചുകളയും!’

കുശാണ്ടവാർഡർ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. തന്നെയുമല്ല, സിമന്റിട്ട് കുശാണ്ടവാർഡർ ആ തുള ക്രൂരതയോടെ അടച്ചുകളഞ്ഞു. സ്ത്രീയുടെയും പുരുഷന്റെയും ചോര ഒഴിച്ചല്ല ആ സിമന്റ് കുഴച്ചത്! എങ്കിലും ശിരസ്സു കുനിച്ച് ആ സിമന്റിട്ട ഭാഗം ഞാൻ മണപ്പിച്ചു നോക്കി. പെണ്ണിന്റെ മണമുണ്ടോ?

നാലരക്കൊല്ലവും മുപ്പത്തൊട്ടിയും എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റിനു കിട്ടിയതിങ്ങനെയാണ്!

സന്തോഷത്തോടെ ഞങ്ങൾ പച്ചക്കറിത്തോട്ടം നിർമിച്ചു. എന്റെ ജയിൽഭാഗം ശൂന്യം. ഞാനും ഉറക്കം തൂങ്ങുന്ന ഒരു വാർഡറും മാത്രം. ഒരു വലിയ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ ഞാൻ മാത്രം!

രാവിലെ പച്ചക്കറിത്തോട്ടം നനയ്ക്കാൻ രണ്ടുമൂന്നു പേർ വരും. ഒരു പ്രത്യേക വാർഡറുടെ അകമ്പടിയോടെ ഞാൻ ചുമ്മാ നടക്കും. തകർന്നടിഞ്ഞ മഹാനഗരത്തിന്റെ ഏകാന്തമായ തെരുവീഥികളിലൂടെന്നപോലെ. മൂന്നത. എങ്ങും നിശ്ശബ്ദത. ഞാൻ നടന്നുപോകുമ്പോൾ ഇടയ്ക്കു

നിന്നുപോകും. ഈ നിശ്ശബ്ദത ഘനീഭവിക്കാൻ പോകയാണോ! ഞാൻ ചുളുകുത്തും. ചെടികളോടും വൃക്ഷങ്ങളോടും വർത്തമാനം പറയും. അവിടെ ഒരുപാട് അണ്ണാനുണ്ട്. ഒന്നിനെ പിടിച്ചു വളർത്തുകതന്നെ എന്നു തീരുമാനിച്ചു. ഇട്ടോടിച്ചു മരത്തിൽ കയറ്റും. എന്നിട്ട് എറിഞ്ഞു വീഴിക്കാൻ ശ്രമിക്കും.

അങ്ങനെ ഒരു ദിവസം പെൺജയിലിന്റെ മതിലിന്നരികിലൂടെ ചുളുകുത്തിക്കൊണ്ട് തന്നിച്ചങ്ങനെ നടക്കുമ്പോൾ ഒരു സ്വർഗീയനാദം...! ലോകത്തിലേക്കുംവെച്ച് ഏറ്റവും മനോഹരമായ ശബ്ദം.... മതിലിന്റെ അപ്പുറത്തുനിന്ന്... പെൺജയിലിന്റെ വക ഒരു ചോദ്യം:

‘ആരാ അവിടെ ചുളയടിക്കുന്നത്?’

പെട്ടെന്നു സുഗന്ധവും പ്രകാശവും പരന്നതുപോലെ. അദ്ഭുതം.

ആൺജയിലീനല്ല എന്നിക്കു രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. ഞാൻ തിക്കും പോക്കും നോക്കി. എന്നിട്ടു ധൈര്യത്തോടെ പറഞ്ഞു:

‘ഞാനാണ്!’ ഞാൻ ആകെ ഇളകി. ദാ പെണ്ണ്!

കുറെ ഉച്ചത്തിൽത്തന്നെ വേണം വർത്തമാനം പറയാൻ. അവൾ മതിലിന്റെ അപ്പുറത്ത്. ഞാൻ ഇപ്പുറത്ത്.

അവൾ ചോദിച്ചു:

‘പേരെന്താ?’

ഞാൻ പേരു പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. ശിക്ഷയുടെ കാലാവധി, എന്റെ തൊഴിൽ, ഞാൻ എഴുതിയതായ രാജദ്രോഹക്കുറ്റം, എല്ലാം. അവളും ജീവിതത്തിൽ ചെയ്ത തെറ്റുകളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു.

അവളുടെ സുന്ദരമായ പേര്: നാരായണി.

അവളുടെ സുന്ദരമായ വയസ്സ്: 22

അവൾക്ക് എഴുതാനും വായിക്കാനും അറിയാം.
ശകലം വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ട്. പതിന്നാലു വർഷത്തേക്കാണ്
കഠിനത്വം. വന്നിട്ട് ഒരു കൊല്ലമായി. സന്തോഷമില്ലാത്ത
ഒരു കൊല്ലം!

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘നാരായണീ, നമ്മളേതാണ് ഒരുമിച്ചാണീ ജയിലിൽ
വന്നത്!’

‘അങ്ങനെയാണോ?’ കുറേ നേരത്തെ നിശ്ശബ്ദം.
എന്നിട്ട് നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘എനിക്ക് ഒരു റോസാച്ചെടി തരുമോ’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നാരായണി എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു, ഇവിടെ
റോസാച്ചെടിയുണ്ടെന്ന്?’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ജയിലല്ലേ...! എല്ലാവരും അറിയും. ഇവിടെ
രഹസ്യങ്ങളൊന്നുമില്ല തരുമോ?’

അവൾ പറയുന്നതു കേട്ടോ?

രഹസ്യങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്ന്! എനിക്കു
പെൺജയിലിനെപ്പറ്റി എന്തറിയാം? അവിടെയുള്ള
സ്ത്രീകളെപ്പറ്റി എന്തറിയാം?

നാരായണി വീണ്ടും ചോദിച്ചു:

‘ഒരു റോസാച്ചെടി തരുകില്ലേ?’

‘നാരായണീ!’ ഞാൻ ഹൃദയം പറിഞ്ഞുപോകുന്ന
ശക്തിയോടെ ഉച്ചത്തിൽ കൂകി:

‘ഈ ഭൂവനത്തിലുള്ള എല്ലാ പനിനീർച്ചെടികളും
നാരായണിക്കു തരും!’

നാരായണി ചിരിച്ചു, അനേകായിരം ചെറിയ
തങ്കമണികൾ കിലുങ്ങുവണ്ണം. അതു കേട്ടപ്പോൾ എന്റെ

ഹൃദയം നൂറുനൂറായിരം ചെറുകഷണങ്ങളായി
ചിതറിപ്പോയതുപോലെ.

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ഒന്നു മതി. ഒരെണ്ണം മതി. തരുമോ?’

അവൾ ചോദിക്കുന്നത് കേട്ടോ. ഒരെണ്ണം തരുമോ
എന്ന്! നാരായണിയെ എന്താണു ചെയ്യുക? കെട്ടിപ്പിടിച്ചു
ഞെരിച്ച് ഉമ്മവെച്ചു ശ്വാസംമുട്ടിച്ചുകളയണം,
പിന്നല്ലാതെ!

‘നാരായണീ!’ ഞാൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു:

‘അവിടെത്തന്നെ നിൽക്ക്. ഒന്നിപ്പോൾ കൊണ്ടുവരാം,
കേട്ടോ?’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘കേട്ടു.’

ഞാൻ ഓടി. അപ്പോൾ എന്നെക്കണ്ട
അണ്ണാർക്കണ്ണന്മാരെല്ലാം ഓടി മരങ്ങളിൽക്കയറി! ഞാൻ
പറഞ്ഞു:

‘എന്തേടേ, ബഡുക്കുസുകളേ, ഓടി
മരത്തിൽക്കയറുന്നത്? നാണമില്ലേ ചുമ്മാ ഇറങ്ങി
ഇവിടെല്ലാം നടക്കട്ടെ!’

എന്നിട്ട് ഓടി പനിനീർത്തോട്ടത്തിൽച്ചെന്നു.
അദ്ഭുതം! പൂവുകളെല്ലാം പുതുമന്ദഹാസത്തോടെ
വെയിലിൽ കുളിച്ചുനിൽക്കുന്നു... ഏറ്റവും ഭംഗിയും
വളരെയധികം കമ്പുകളുമുള്ള ഒരു റോസാച്ചെടി
വേരുകൾ പൊട്ടിക്കാതെ ചേനമാതിരി ചുറ്റും
മണ്ണുനിറുത്തിയെടുത്തു. ചുവട് ഒരു
ചാക്കിൻകഷണത്തിൽ ഭദ്രമായി വരിഞ്ഞുകെട്ടി.
ചില്ലുകൾ എല്ലാം ഒതുക്കിക്കെട്ടി. എന്നിട്ട് ഓടി
മതിലിനടുത്തു ചെന്നു.

‘നാരായണീ!’ ഞാൻ വിളിച്ചു.

ആരും വിളികേട്ടില്ല! അവൾ പോയോ? എടീ!!!
'നാരായണീ!'

ഞാൻ വീണ്ടും വിളിച്ചു. അപ്പോൾ ഒരു ചിരി.
എന്നിട്ട്:

'നേതാ!'

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

'ഞാൻ വിളിച്ചപ്പോൾ എവിടെയായിരുന്നു!'

'ഇവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു!'

'എന്നിട്ട്?'

'ഞാൻ മിണ്ടാതെ ഒളിച്ചുനിൽക്കുകയായിരുന്നു!'

'കള്ളി!'

അവൾ ചിരിച്ചു. അവൾ ചോദിച്ചു:

'റോസാച്ചെടി കൊണ്ടുവന്നോ?'

ഞാൻ മിണ്ടിയില്ല. എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ ഞാൻ
ചുംബിക്കുകയായിരുന്നു. ഓരോ പനിനീർപ്പൂവിലും,
ഓരോ മൊട്ടിലും, ഓരോ തളിരിലും.

നാരായണി എന്റെ പേരു പറഞ്ഞു വിളിച്ചു.

ഞാൻ മിണ്ടിയില്ല.

ഞാൻ ചുംബിക്കുകയായിരുന്നു. ഓരോ മുളളിലും
ഓരോ കമ്പിലും. പിന്നെയും നാരായണി ഉത്കണ്ഠയോടെ
എന്റെ പേരു പറഞ്ഞു വിളിച്ചു.

ഞാൻ വിളി കേട്ടു!

അപ്പോൾ നാരായണി പരിഭ്രമത്തോടെ പറഞ്ഞു:

'ദൈവത്തിനെ ഇത്ര സ്നേഹത്തോടെ
വിളിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ....!'

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

'വിളിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ?'

അവൾ ചൊടിച്ചു:

‘സ്നേഹത്തോടെ വിളിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ എന്നാണു ഞാൻ പറഞ്ഞത്!’

‘സ്നേഹത്തോടെ വിളിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ...?’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ദൈവം എന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമായിരുന്നു!’

‘അതുവോ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ദൈവം ആരുടെ മുമ്പിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയില്ല! ദൈവം നമ്മുടെ അടുത്തുണ്ട്. പ്രപഞ്ചങ്ങളായ എല്ലാ പ്രപഞ്ചങ്ങളുടെയും വെളിച്ചം; ചൈതന്യം.....നാരായണീ! പ്രത്യക്ഷപ്പെടാനുള്ളതു ഞാനല്ലേ!’

‘ഞാൻ വിളിച്ചിട്ടേന്തെ പിന്നെ ഇത്രയും നേരം വിളിക്കേണ്ടതാണ്?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ ചുംബിക്കുകയായിരുന്നു.’

‘മതിലിലോ?’

‘അല്ല!’

‘പിന്നെ?’

‘ഓരോ റോസാപ്പൂവിലും ഓരോ കമ്പിലും ഓരോ ഇലയിലും.’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ദൈവമേ, എന്നിക്കു കരച്ചിലുവരുന്നു!’

ഞാൻ വിളിച്ചു:

‘നാരായണീ!’

‘നേതാ!’

‘ചുവട്ടിലെ കെട്ടഴിക്കരുത്. ഒരു കുഴി കുഴിച്ച് അതിൽ ഈശ്വരനാമത്തിൽ വയ്ക്കുക. എന്നിട്ടു മണ്ണിട്ടു വെള്ളം ഒഴിക്കണം കേട്ടോ?’

‘കേട്ടു!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എന്നാൽ, ദാ വരുന്നു!’

കൂട്ടിക്കെട്ടിയ ശിഖരത്തിൽപ്പിടിച്ച് ആഞ്ഞുപൊക്കി
വൻമതിലിന്റെ അപ്പുറത്തേക്കിട്ടുകൊടുത്തു.

‘കിട്ടിയോ?’

‘ദൈവമേ!’ ഒരു മഹാസാമ്രാജ്യം കിട്ടിയ
സന്തോഷത്തോടെ നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘കിട്ടി!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘കമ്പുകളിലെ കെട്ടുകൾ അഴിക്കണം.’

‘അഴിക്കാം.’ അവൾ പറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ പൂക്കളെല്ലാം
നുള്ളി എടുത്തുവെക്കാൻ പോകുകയാണ്!’

‘എവിടെ, മുടിക്കെട്ടിലോ?’

‘അല്ല!’

‘പിന്നെ?’

‘ഹൃദയത്തിനുള്ളിൽ....! ബ്ലാസിനുള്ളിൽ!’

അതിൽ എന്റെ ചുംബനങ്ങളുണ്ട്! ഞാൻ മതിലിൽ
ചാരിനിന്നു. മതിലിനെ ഞാൻ പതുക്കെ തലോടി.

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ നട്ടു വെള്ളം ഒഴിച്ചിട്ടു വരാം. എപ്പോഴും
മതിലിന്റെ മുകളിൽ നോക്കണം. ഞാൻ വരുമ്പോൾ
ഒരുണങ്ങിയ കമ്പ് എപ്പോഴും മതിലിനു മുകളിലേക്കിടും.
കണ്ടാൽ വരുമോ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘വരും!’

ഒരു കരച്ചിൽമാതിരി!

‘ഹെന്റെ ദൈവമേ!’

‘എന്താ നാരായണീ?’
നാരായണി പറഞ്ഞു:
‘എനിക്കു കരയാൻ തോന്നുന്നു!’
ഞാൻ ചോദിച്ചു:
‘കാരണമെന്ത്?’
നാരായണി പറഞ്ഞു:
‘ഹറിഞ്ഞുകൂടാ!’
ഞാൻ പറഞ്ഞു:
‘നാരായണി പോയി കുഴിച്ചിട്ടിട്ട് വരു.’
‘ഞാൻ ഉണക്കക്കമ്പിടും!’
‘ഞാൻ അതു നോക്കിയിരിക്കും!’
‘കണ്ടാൽ വരുമോ?’
‘വരും!’

ഞാൻ എന്റെ ലോക്കപ്പിൽച്ചെന്നു. വൃത്തികേടിന്റെ കശ! ഞാൻ അതെല്ലാം തൂത്തുവారి വെടിപ്പാക്കി. കിടക്ക വളരെക്കാലമായിട്ടു ശരിക്കൊന്നു കുടഞ്ഞുവിരിച്ചു. ലോക്കപ്പിനകം ആകെ ഒരു ചിത്രയും ചന്തവും ഒക്കെ വരുത്തി. എന്നിട്ടു ദൂരെ മതിലിന്റെ മുകളിലായി ആകാശത്തു നോക്കി ഇരുപ്പായി. ഉണങ്ങിയ കമ്പ് ഉയരുന്നതു കാണുന്നില്ല! ദൈവമേ! നാരായണീ എന്റെ കാര്യം മറന്നുപോയോ?

ഉണങ്ങിയ കമ്പ് ആകാശത്തിൽ ഉയരുകില്ല.....!
എന്നു വിചാരിച്ചപ്പോൾ പ്രപഞ്ചമേ, സുന്ദരമായ ഒരു കാഴ്ച!

ഒരുണങ്ങിയ കമ്പ് ആകാശത്തേക്കുയരുന്നു! ഞാൻ അനങ്ങിയില്ല. കമ്പു പിന്നെയും ഉയർന്നു. ഞാൻ അനങ്ങിയില്ല. കമ്പു പിന്നെയും ഉയർന്നു. ഞാൻ അനങ്ങി. പിന്നെ എണ്ണീറ്റ് ഓടിപ്പാഞ്ഞു ചെന്നു. അണ്ണാർക്കണ്ണന്മാർ

അനേകം പേർ മരങ്ങളിൽ പ്രാണഭീതിയോടെ
പാഞ്ഞുകയറി എന്നെ കണക്കിനു പുലഭ്യം പറഞ്ഞു!

ഞാൻ വിളിച്ചു:

‘നാരായണീ!’

മതിലിന്റെ അപ്പുറം നിശ്ശബ്ദം! ഞാൻ വീണ്ടും
വിളിച്ചു. ഒടുവിൽ അവൾ ദേഷ്യത്തോടെ വിളി കേട്ടു:

‘ന്താണ്? എന്താ വേണ്ടത്?’

‘ഓ!’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘പിന്നല്ലാതെ! കമ്പെറിഞ്ഞു കമ്പെറിഞ്ഞു
കൈയുടെ കുഴപ്പറിഞ്ഞുപോയി!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ തടവി ശരിപ്പെടുത്താം.’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ന്നാ കൈ! തടവി ശരിപ്പെടുത്ത്! ഞാൻ മതിലിൽ
കൊള്ളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുകയാണ്!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാനീ മതിലിൽ തടവുന്നുണ്ട്! ചുംബിക്കുന്നുമുണ്ട്!’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ മതിലിൽ നെഞ്ചമർത്തി... അമർത്തി
ചുംബിക്കുന്നുണ്ട്!’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നാരായണീ, അവിടെ എത്ര സ്ത്രീകളുണ്ട്?’

നാരായണി ചിരിച്ചു. അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ മാത്രമേയുള്ളൂ!’

‘കള്ളിപ്പെണ്ണേ! നേരു പറയൂ. എത്രയെണ്ണമുണ്ട്?’

‘കുറെയുണ്ട്. എല്ലാം പടുകിഴവികളാണ്!’

‘എത്ര?’

‘എൺപത്തേഴ്!’

‘സുന്ദരികളെത്ര, കിഴവികളെത്ര?’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ഒരു സുന്ദരിയും എൺപത്തിയാറു പടുകിഴവികളും!’

ഞാൻ തോറ്റു. ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നിങ്ങളുടെ ജയിലിൽ റോസാച്ചെടികളില്ലേ?’

‘ഇല്ല!’ നാരായണി പറഞ്ഞു: ‘ഒന്നുമില്ല... ഞാനേ, കേൾക്കണോണ്ടോ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘കേൾക്കുന്നുണ്ട്!’

‘നാളെ... ബജറാ വറത്തു പൊടിച്ചത്... ഒരു സഞ്ചിയിലാക്കി... ഇട്ടുതരാം... ചക്കര ചേർത്തു തിന്നണം. തിന്നുമോ?’

‘തിന്നും!’

‘ഇല്ല!’ നാരായണി തീർത്തു പറഞ്ഞു:

‘വലിച്ചെറിഞ്ഞുകളയും!’

‘ഞാനോ?’ ഞാൻ പറഞ്ഞു: ‘ഒരു തരിപോലും കളയുകയില്ല!’

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘മുഖം എങ്ങനെ?’

‘ഒരു ശകലം നീണ്ടു വെളുത്തതാണ്. മുടി ക്രാപ്പു ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ലേശം കഷണ്ടിയുണ്ട്.’

‘കണ്ണുകൾ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഒരു മാതിരി ചെറിയ ആനക്കണ്ണ്.’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘എന്റേത്.....വലിയ ആനക്കണ്ണുകളാണ്. നെഞ്ച്?’

‘കുറച്ചു വിരിഞ്ഞതാണ്.’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘എന്റെ നെഞ്ചും വിരിഞ്ഞതാണ്. അരക്കെട്ട്?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എന്റെ അരക്കെട്ട് ഒതുങ്ങിയതാണ്.’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘എന്റെ അരക്കെട്ടെങ്ങനെയാണെന്നോ?... പറയാൻ മനസ്സില്ല.’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘വീപ്പക്കുറ്റിപോലൊത്ത’

നാരായണി ചെറുതായൊന്നലറി. അവൾ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കു മാന്തിപ്പെളിച്ചു കടിച്ചുകീറാൻ തോന്നുന്നുണ്ട്!’

‘നാരായണീ!’

‘നേതാ!’

‘നിറമെന്ത്?’

‘എവിടത്തെ!’

‘സുന്ദരമായ നിന്റെ മുഖത്തിന്റെ.’

‘കുറച്ചു വെളുത്തതാണ്.’

ഞാൻ വിളിച്ചു:

നാരായണീ!

‘നേതാ!’

‘പെണ്ണിന്റെ മണം.... എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു!’

‘ഹിപ്പോഴോ!... ഹയ്യോ!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഇപ്പോഴല്ല. ഞാനീ ജയിലിൽ വന്നു കയറി ഇങ്ങു വരുമ്പോൾ!’

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘അതെവിടന്ന്!... ഹെന്റതായിരിക്കുമോ?’

‘എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ആൺശരീരത്തിന്റെ മണം... അവിടത്തെ മണം എങ്ങനെയിരിക്കും?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നാരായണീ... നിന്റെ ശരീരത്തിന്റെ ആ മണം!’

ഞാൻ നാസാരന്ത്രങ്ങൾ വിടർത്തി ശക്തിയോടെ വലിച്ചു. ഒരു അവൾ കേട്ടുകാണുമോ? നാരായണീ ചോദിച്ചു:

‘വരുന്നുണ്ടോ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഇല്ല!’

നാരായണീ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കും കിട്ടുന്നില്ല. അസത്തുമതില്!’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നാരായണീ! ഈ മതിലിൽ ഒരു ദ്വാരമുണ്ടായിരുന്നു. കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?’

നാരായണീ പറഞ്ഞു:

‘സിമന്റിട്ടടച്ച സ്ഥലം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ തൊട്ടുനോക്കിട്ടുമുണ്ട്. അതു ഞാനിവിടെ വന്നുചേരുന്നതിനു മുമ്പ് അടച്ചുകളഞ്ഞു!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാനാ ഭാഗം മണപ്പിച്ചു നോക്കി!’

നാരായണീ പറഞ്ഞു:

‘അതടച്ച വാർഡറെ ഒരാളു തല്ലി. തല്ലിയ ആളെ മൂക്കാലിയിൽക്കെട്ടി അടിച്ചു എന്നു കേട്ടു. അടി

ഓരോന്നും ഇവിടെയുള്ള സ്ത്രീകൾ വേദനയോടെ എണ്ണി!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

മുക്കാലിയിൽക്കെട്ടി മുപ്പത്താറടി അടിച്ചു!
അതിവിടെയുള്ള പുരുഷന്മാരും വേദനയോടെ എണ്ണി!’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘കഷ്ടമായിപ്പോയി.’

‘ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘അടികൊണ്ട ആൾ എന്റെ ക്ലാസ് മേറ്റാണ്. എന്റെ
നാട്ടുകാരൻ!’

‘നേരോ?’

‘നേർ.’

അങ്ങനെ മതിലിന്റെ മുകളിലൂടെ നീണ്ടു
വെളുത്തുരുണ്ട ഒരു തുണിസഞ്ചി വന്നു. ബജറാ
വറുത്തുപൊടിച്ചത്. മുളകുവറുത്ത് ഉപ്പുംകൂട്ടി
പൊടിച്ചതും വന്നു. നാരങ്ങാ ഉപ്പിലിട്ടതു ചെന്നു. കായ്
വറുത്തതും പാട്ടയോടെ ചെന്നു.

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘ഞാൻ... ഈ... കായ്... വറുത്തത്... എല്ലാവർക്കും
ഓരോ കഷണം കൊടുക്കട്ടെ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എല്ലാവർക്കും കൊടുക്ക്. നാരായണിയുടേയും
എന്റേയും പേരിൽ.’

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘എന്നെ... എന്നെ മാത്രം സ്നേഹിക്കുമോ?’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘എന്താ നാരായണീ, ഇത്ര സംശയം?’

‘ഇവിടെ,’ നാരായണി ലേശം വേദനയോടെന്നവണ്ണം പറഞ്ഞു, ‘എന്നേക്കാൾ സുന്ദരികളുണ്ട്. ഞാൻ വലിയ സുന്ദരിയൊന്നുമല്ല!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ സുന്ദരനൊന്നുമല്ല.’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കൊന്നു കാണ്മം.’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘എനിക്കും ഒന്നു കാണ്മം.’

അവൾ പറഞ്ഞു:

‘ഹെന്റെ ദൈവമേ....! ഞാനിന്നു രാത്രി കിടന്നു കരയും!’

കാറ്റും മഴയും ഇടികൂടുകക്കുമുള്ള ഘോരരാത്രി വന്നു! വെളിച്ചത്തിൽ മുങ്ങിയ ഇരുമ്പഴിക്കൂട്ടിൽ ഞാൻ ഇരിക്കുന്നു. സ്ലാകക്കമ്പികൾപോലെ മഴവെള്ളം വീഴുന്നുണ്ട്; ചരൽ വാരി എറിയുന്നപോലെ. ഈശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹം. പെയ്യട്ടേ മഴ! കൊടുങ്കാറ്റേ, വീശിയടിച്ചോളൂ. പക്ഷേ, മരങ്ങളെ ഒന്നും പിഴുതെറിയല്ലേ! മേഘങ്ങളേ, പതുകെ... പതുകെ ഗർജിക്കുക!... നിങ്ങളുടെ ഈ ഘോരാട്ടഹാസം കേട്ടാൽ പാവം സ്ത്രീകൾ ഭയന്നുപോകും! പതുകെ.... പതുകെ!

നേരം വെളുത്തു. വാർഡർ വന്നു വിളക്കണച്ചു കതകുതുറന്നു. ഞാൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങി. കഴുകി ശുദ്ധമാക്കിയ പുതിയ ലോകം. അപ്പോഴെനിക്കു തോന്നി, ജയിൽ ചാടുന്നതു നല്ലതല്ല! ഇത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടു ജയിൽ ചാടി വെളിയിൽ ചെന്നിട്ടെന്തു ചെയ്യാനാണ്? വെളിയിൽ എന്നു പറയുന്നത്, വൻജയിലുതന്നെ, അല്ലേ?

കാറ്റും മഴയും ഇടികൂടുകക്കും മിന്നലുമുള്ള ഘോരരാത്രികൾ ഇനിയുമുണ്ടാവും. പക്ഷേ, അധർമം!

ഞാനാ വലിയ ആണികൾ വെച്ച സ്ഥലം തന്നെ അങ്ങ് മറന്നുകളഞ്ഞു. ജയിൽ ചാടുന്നത് അധർമ്മമാണെന്നു ബോധോദയമുണ്ടായി എന്നു ചുരുക്കം!

മതിലിനു ചോരയും നീരും വെച്ചു കാണുകയില്ല. പക്ഷേ, അതിനൊരാത്മാവ് ഉണ്ടായിട്ടില്ലേ എന്നൊരു സംശയം. മതിൽ പലതും കേട്ടു. പലതും കണ്ടു.

ഉണക്കമത്സ്യം വറുത്തത്, കരൾ പൊരിച്ചത്, മുട്ട, റൊട്ടി. പലതും മതിലിനു മുകളിലൂടെ അപ്പുറത്തേക്കു ചെന്നു.

ഒരു ദിവസം ഞാൻ നോക്കുമ്പോൾ മതിലിന്റെ പുറത്ത് ഒരു വലിയ അണ്ണാനിരിക്കുന്നു. അവൻ എന്നെ നോക്കുകയാണ്!

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഇറങ്ങിപ്പോടാ കള്ള ബന്ധുക്കൂസേ അവിടെ നിന്ന്. നിനക്കു നാണമില്ലേ?’

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘ആരെയാണു ചീത്ത പറയുന്നത്?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഒരണ്ണാനെ. അവൻ മതിലിന്റെ പുറത്തിരുന്നു നമ്മളെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു! കള്ളൻ!’

‘അവിടെ ഇരുന്നോട്ടെ.’ നാരായണി പറഞ്ഞു.

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘അവൻ എന്നെ പരിഹസിക്കാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്. അവനെയും അവന്റെ ബന്ധുക്കളെയും ഞാൻ ഇട്ടോടിച്ചിട്ടുണ്ട്!’

ഞാൻ കുറെ ചരലു വാരിയെറിഞ്ഞു. അണ്ണാൻ ഓടിപ്പോയി.

ഒരു പരിഭവം കലർന്ന വേദനയോടെ നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘നോക്കിക്കേ! എന്റെ മൂലയിലാ കല്ലു വന്നു വീണത്!’

ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘നൊന്തോ?’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘തമ്മിലൊന്നു കാണാനെന്തു വഴി?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാനൊരു വഴിയും കാണുന്നില്ല!’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ഞാനിന്നു രാത്രി കിടന്നോർത്തു കരയും!’

ഞാനും അന്നു രാത്രി കിടന്നോർത്തു. കിനാവു കണ്ടു!

രാവുകൾ, പകലുകൾ, അങ്ങനെ കടന്നുപോയി.

‘ഞാൻ ആശുപത്രിയിൽ വരാൻ ശ്രമിക്കും!’

നാരായണി ഒരു ദിവസം പറഞ്ഞു: ‘പറ്റുകയാണെങ്കിൽ... എന്തൊക്കെയാണെന്ന് ആശുപത്രിവരെ വരുമോ? എനിക്കു ദൂരെയൊന്നിരിക്കിലും ഒന്നു കണ്ടാൽ മതി!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ ഓടിവന്നു കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മവെക്കും.

മുഖത്തും, കഴുത്തിലും, മൂലകളിലും, നാഭിയിലും?’

അവൾ ചോദിച്ചു:

‘എന്തൊക്കെയാണെന്ന് എങ്ങനെ അറിയും?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘മുഖം കാണുമ്പോൾ അറിയും!’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘എന്റെ വലതുകവിളിൽ ഒരു കറുത്ത മറുക്കുണ്ട്. അതു നോക്കുമോ?’

എനിക്കാ കറുത്ത മറുകിൽ തെരുതെരെ
ചുംബിക്കണം!’

‘വരാതിരിക്കരുത്. എന്റെ കൂടെ വേറെയും
സ്ത്രീകളുണ്ടാകും!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞാൻ തനിച്ച് അയിരിക്കും. എന്റെ തലയിൽ തൊപ്പി
കാണുകയില്ല. ശകലം കഷണ്ടി. എന്റെ കൈയിൽ ഒരു
ചുവന്ന റോസാപ്പൂവു കാണും.’

‘ഞാനതു നോക്കും!’

‘ആശുപത്രി ഓർഡർലി എന്റെ ഒരു പഴയ
സുഹൃത്താണ്.’

‘അതെനിക്കു തോന്നി.’

‘എങ്ങനെ?’

‘മുട്ട... കരൾ... റൊട്ടി... ഞാൻ മരിച്ചുപോയാൽ എന്നെ
ഓർക്കുമോ?’

‘ഇനി റോസാച്ചെടികൾ വേണോ? ഇവിടെ
ഒരുപാടുണ്ട്.’

‘വേണ്ട. തന്നതിൽനിന്നു ഞാനൊരു പൂക്കാവനം
ഉണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങി... ഞാൻ മരിച്ചുപോയാൽ എന്നെ
ഓർക്കുമോ?’

‘പ്രിയപ്പെട്ട നാരായണീ! മരണത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും
പറയുക സാധ്യമല്ല. ആർ, എപ്പോൾ, എങ്ങനെ
മരിക്കുമെന്ന് ഈശ്വരനു മാത്രമേ അറിയൂ.
ഞാനായിരിക്കും ആദ്യം മരിക്കുന്നത്.’

‘അല്ല, ഞാനായിരിക്കും. എന്നെ ഓർക്കുമോ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഓർക്കും!’

നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘എങ്ങനെ?... ഹെൻരി ദൈവമേ! അങ്ങനെ എങ്ങനെ ഓർക്കും! അങ്ങനെ കണ്ടിട്ടില്ല. തൊട്ടിട്ടില്ല. എങ്ങനെ ഓർക്കും?’

‘നാരായണിയുടെ അടയാളം ഈ ഭൂഗോളത്തിലെങ്ങുമുണ്ട്!’

വേദനയോടെ നാരായണി ചോദിച്ചു:

‘ഭൂഗോളത്തിലെങ്ങുമോ?... അങ്ങ് മുഖസ്തുതി പറയുന്നതെന്തിന്?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘നാരായണീ, മുഖസ്തുതിയല്ല! പരമസത്യം... മതിലുകൾ... മതിലുകൾ!’

ഞാൻ മതിലിൽ നോക്കിനിന്നു. അപ്പുറം നിശ്ശബ്ദമാണ്. കുറെക്കഴിഞ്ഞ് നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ഞാനൊന്നു പൊട്ടിക്കരയട്ടെ?’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ഇപ്പോൾ വേണ്ട. ഓർത്തു രാത്രി കരഞ്ഞുകൊള്ളൂ.’

കുറെ സമയത്തെ നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കു ശേഷം

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ആശുപത്രിയിലെന്നു കാണാമെന്നു ഞാൻ നാളെ പറയാം.’

ഉത്കണ്ഠയോടെ ഞങ്ങൾ പിരിഞ്ഞു. രാത്രി വന്നു. വിളക്കു തെളിഞ്ഞു. വാർഡർ വന്നു. വിളക്കുണഞ്ഞു. വാതിൽ തുറന്നു. ഞാൻ പുറത്തിറങ്ങി. പല്ലുതേയ്പ്പ്, കസർത്ത്, കുളി എല്ലാം വേഗം നടത്തി. ആഹാരം കഴിച്ചെന്നുവരുത്തി. ചക്കിയിൽ ഒരു ബീഡി കത്തിച്ചു. അങ്ങനെ പുകവിട്ടുകൊണ്ടിരിപ്പായി. അനിയൻ ജയിലർ കുശലം അന്വേഷിക്കാൻ വന്നു. അപ്പോഴാണ് മതിലിന്റെ മുകളിൽ നീലാകാശത്ത് ഉണങ്ങിയ കമ്പു പൊങ്ങിയത്!

ഞാനാകെ ഇരുന്നു വിയർത്തു. ഞാനാകെ ഇരുന്നു പുകഞ്ഞു. എന്തുചെയ്യും?

ഹാവു! ഒടുവിൽ അനിയൻ ജയിലർ പോയി. ഞാൻ ഓടി:

‘നാരായണീ!’

‘നേതാ!’

‘എന്ന്?’

നാരായണി പറഞ്ഞു:

‘ഇന്നു തിങ്കളാഴ്ച. വ്യാഴാഴ്ച പകൽ പതിനൊന്നു മണിക്കു ഞാൻ ആശുപത്രിയിലുണ്ടാകും.

വലതുകവിളിൽ കറുത്ത മറുക്. മറക്കല്ലേ?’

‘ഓർമിക്കും! എന്റെ കൈയിൽ ഒരു ചുവന്ന റോസാപ്പൂവ്!’

‘ഓർമിക്കും!’

തിങ്കൾ, ചൊവ്വ, ബുധൻ ഉച്ചയ്ക്ക് ഊണുകഴിഞ്ഞ് ഒന്നു മയങ്ങി. എണീറ്റ് ഒന്നു കുളിച്ചു. അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ അനിയൻ ജയിലർ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ പനിനീർ പൂക്കാവനത്തിൽ വന്നു കുറെ പനിനീർപ്പൂക്കൾ നുള്ളി എടുത്തിട്ടു ലോക്കപ്പിൽ കയറിവന്ന് എന്റെ കിടക്കയിലിരുന്നു.

‘പൂവുകൾ വേണോ?’ അനിയൻ ജയിലർ ചോദിച്ചു.

എനിക്കു ചിരിവന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ പൂക്കാവനമാകുന്നു; പൂവും!’

‘കായല്ലേ?’

‘കായും!’

അങ്ങനെ ഞാൻ നോക്കുമ്പോൾ മതിലിന്റെ മുകളിൽ നീലാകാശത്ത് ഉണക്കക്കമ്പുയരുന്നു!

അനിയൻ ജയിലർ പറഞ്ഞു:

‘നിങ്ങളെ ഞാൻ സാധാരണ ഡ്രസ്സിൽ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘ജൂബായും മുണ്ടും.’

അലക്കി മടക്കി പൊതിഞ്ഞു വെച്ചിരിക്കുന്ന എന്റെ ഡ്രസ്സ് അനിയൻ ജയിലർ എടുത്ത് അഴിച്ചു.

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘മുഷിഞ്ഞുപോകും!’

‘ഇതൊന്നു ധരിക്കൂ. ഒന്നു കാണാനാണ്!’

ഞാൻ പറഞ്ഞു:

‘മുഷിഞ്ഞുപോകും!’

‘അതിനെന്ത്? അലക്കിക്കാൻ വയ്യേ?’

‘ശരി.’ ഞാൻ മുണ്ടുടുത്തു ജൂബായിട്ടു.

‘എപ്പടി?’ ഞാൻ ചോദിച്ചു.

‘കൊള്ളാം!’ അനിയൻ ജയിലർ വളരെ സന്തോഷത്തോടെ നാടകീയമട്ടിൽ പറഞ്ഞു:

‘യൂ കാൻ ഗോ മിസ്റ്റർ ബഷീർ; യൂ ആർ ഫ്രീ!’

ഞാൻ നടുങ്ങിപ്പോയി. എന്റെ കണ്ണുകൾ കാണാതായി. ചെവികൾ കേൾക്കാതായി. ആകെക്കൂടി ഒരു എരപ്പ്. എന്നിക്കൊന്നും മനസ്സിലായില്ല. ഞാൻ ചോദിച്ചു:

‘വൈ ഷുഡ് ഐ ബീ ഫ്രീ... ഹു വാൻഡ്സ് ഫ്രീഡം?’

അനിയൻ ജയിലർ ചിരിച്ചു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

‘നിങ്ങളെ വിടാൻ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ ഈ നിമിഷം മുതൽ സ്വതന്ത്രനാണ്. നിങ്ങൾക്കു സ്വതന്ത്ര ലോകത്തേക്കു പോകാം!’

‘സ്വതന്ത്രൻ...! സ്വതന്ത്രലോകം...! ഏതു സ്വതന്ത്രലോകം? വൻജയിലിലേക്കു വേണമല്ലോ പോകാൻ! ആർക്കു വേണം ഈ സ്വാതന്ത്ര്യം?’

അനിയൻജയിലർ പറഞ്ഞു:

‘നാട്ടിലെത്താനുള്ള കാശും വാങ്ങിച്ചു നിങ്ങൾക്കു പോകാം. വല്ലതും എടുക്കാനുണ്ടോ?’

അദ്ദേഹം കിടക്ക മടക്കി. അതിന്റെ അടിയിൽ ഞാൻ ജീവപര്യന്തക്കാർക്കു വായിക്കാൻ എഴുതിവെച്ച ‘പ്രേമലേഖനം’ എന്ന കഥ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അതു മടക്കി എന്റെ പോക്കറ്റിൽ വെച്ചു. വേറെ കുറെ കഥകൾ ജീവപര്യന്തക്കാരുടെ പക്കലുണ്ട്. സാരമില്ല. അനിയൻ ജയിലർ സന്തോഷത്തോടെ എന്റെ കൈയ്ക്കുപിടിച്ചു ലോക്കപ്പിൽനിന്നു പുറത്തിറക്കി. ഞാൻ ചെന്ന് എന്റെ പനിനീർപൂക്കാവനത്തിൽ നിന്നു. സ്വപ്നത്തിലെന്നപോലെ ഒരു ചുവന്ന റോസാപ്പൂവ് ഇറുത്തെടുത്തു ചുംബിച്ചുകൊണ്ടു നോക്കി.

മതിലിനു മീതേ നീലാകാശത്തിൽ ഉണങ്ങിയ കന്യുയറുന്നു!.... ഉയരുന്നു!! ഉയരുന്നു!!!

ദൈവമേ!

അനിയൻജയിലർ എന്റെ ലോക്കപ്പു പൂട്ടി.

ശരി, നാരായണീ മംഗളം!

നാട്ടിൽച്ചെന്നെത്താനുള്ള കാശുമായി വലിയ ജയിൽഗേറ്റിലൂടെ ഞാൻ വെളിയിൽ ഇറങ്ങി.

ജയിലിന്റെ പടുകൂറ്റൻ വാതിൽ ഭയങ്കരശബ്ദത്തോടെ എന്റെ പിറകിൽ അടഞ്ഞു.

ഞാൻ തനിച്ചായി. ഞാൻ ആ സുഗന്ധം പരത്തുന്ന ചുവന്ന റോസാപ്പൂവു കൈയിലെടുത്തു നോക്കിക്കൊണ്ട് ആ പെരുവഴിയിൽ സ്കബ്ബനായി വളരെനേരം നിന്നു.

മംഗളം! സർവമംഗളം!

ശുഭം

* മതിലുകൾ, ശബ്ദങ്ങൾ-ഇംഗ്ലീഷിൽ
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. Voices/The Walls. ഹിന്ദിയിലും.
ആവാസം ഓർ ദിവാരം.

* തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ ജയിൽ. എന്നെ
ശിക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുവന്നത് കൊല്ലം കസ്ബാ പോലീസ്
ലോക്കപ്പിൽനിന്നാണ്. ഭരണകാലം
ശ്രീചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റേത്.
തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യം.

* ആറു പൈസ

‘മതിലുക’ളുടെ പണിപ്പുരയിൽ

പഴവിള രമേശൻ

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിന്റെ മതിലുകൾ എന്ന കഥയെപ്പറ്റിയും ഈയിടെ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഭാഗമോ അനുബന്ധമോ അല്ല ഇത്. ആ കഥയുടെ പണിപ്പുരയിൽ വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിനോടൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്ന വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ ചില കാര്യങ്ങൾ ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയാണ്.

‘കൗമുദി’ ആഴ്ചപ്പതിപ്പിന്റെ 1964ലെ ഓണം വിശേഷാൽപ്രതിയിലാണ് മതിലുകൾ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. അതിന്റെ രചനയ്ക്കു പ്രേരകമായ സംഭവങ്ങളെയും ആ കഥ എഴുതാനുണ്ടായ സാഹചര്യങ്ങളെയും പ്രേരിപ്പിച്ച വ്യക്തികളെയുംപറ്റി, അത്രേകണ്ടു വസ്തുതകൾക്കു നിരക്കാത്ത രീതിയിൽ ബഷീർ എവിടെയൊക്കെയോ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സത്യസന്ധമായി ഈ വിവരണം ആവശ്യമായിവരുന്നു.

ടി. കെ. പരീക്കുട്ടി ചന്ദ്രതാരയുടെ ബാനറിൽ നിർമ്മിച്ച ‘ഭാർഗവീനിലയം’ എന്ന ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ തിരക്കഥ ബഷീർ അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ കൗമുദി പത്രാധിപരായ കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ കൈവശപ്പെടുത്തി. ‘കൗമുദി ഓണം വിശേഷാൽപ്രതി’ യിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ പോകുന്ന വിവരം പരസ്യംവഴി അറിഞ്ഞ് പാരവശ്യപ്പെട്ട് ബഷീർ തിരുവനന്തപുരത്തു

വന്ന് 'ഭാർഗവീനിലയം' തിരക്കഥയ്ക്കു പകരം കൗമുദിക്കുവേണ്ടി എഴുതിത്തന്ന കഥയാണ് മതിലുകൾ. തിരുവനന്തപുരത്ത് തമ്പാനൂരൂള്ള അരിസ്റ്റോ ഹോട്ടലിന്റെ അനേക്സിൽ ഇരുന്ന് നാലു ദിവസംകൊണ്ട് എഴുതിത്തീർത്ത മതിലുകൾ, ബഷീറിന്റെ രചനാരീതി നേരിട്ടു മനസ്സിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കവസരം നൽകി. ഞങ്ങളെന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് പ്രധാനമായും അന്നത്തെ കൗമുദി പത്രാധിപസമിതിയിലുണ്ടായിരുന്ന ഞാനും ഇപ്പോൾ പി. എസ്. സി. മെമ്പറായിരിക്കുന്ന ടി. ജെ. ചന്ദ്രചൂഡനും. അപൂർവമായ ഒരു ഭാഗ്യം. ഈ കഥ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ബഷീറിന്റെ സന്തതസഹചാരിയായി ഞങ്ങളോടൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്ന രണ്ടുപേരുടെ പേരുകൾ പ്രസക്തങ്ങളാണ്. അന്നത്തെ മാതൃഭൂമി തിരുവനന്തപുരം ബ്യൂറോയിലെ പി. സി. സുകുമാരൻ നായരുടെയും ഇന്നത്തെ എം.പി.യായ വക്കം പുരുഷോത്തമന്റെയും. അന്ന് വക്കം സമയം ധാരാളം ചെലവഴിക്കാൻ കഴിയുന്ന രാഷ്ട്രീയമില്ലാത്ത ഒരു ക്രിമിനൽ വക്കീൽ മാത്രമായിരുന്നു.

കെ. ബാലകൃഷ്ണന്റെ ദിഗ്വിജയം

ഓണം വിശേഷാൽ പ്രതിയുടെ തിരക്കിട്ട ജോലികൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ചുമതലകൾ എന്നെയും ചന്ദ്രചൂഡനെയും ഏല്പിച്ചിട്ട് കൗമുദിയുടെ കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പൻ എന്ന സർവാണിയുമായി കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ വിശേഷാൽപ്രതിക്ക് ആവശ്യമായ മാറ്റർ തേടി പുറപ്പെടുന്നു. 'കൗമുദി' യും എഴുത്തുകാരുമായുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ തുറുപ്പുചീട്ടാണ് ഈ പതിവുയാത്ര. ഏതാണ്ട് കേരളം മുഴുവൻ പരന്നു ചുറ്റിയുള്ള ഒരു പോക്കാണ്. പിന്നീടറിഞ്ഞു, കെ. ബാലകൃഷ്ണനോടൊപ്പം

വക്കം പുരുഷോത്തമനും പി. സി. സുകുമാരൻനായരും മിന്നർവാ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയും ഉണ്ടെന്ന്. ഇങ്ങനെയുള്ള യാത്രകളുടെ നിറപ്പകിട്ടിനെപ്പറ്റി തിരുവനന്തപുരത്തിരിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ അറിഞ്ഞു തുടങ്ങും. ഓരോ കേന്ദ്രത്തിലും കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ കൊടുക്കുന്ന ചെക്കുകൾ ബാങ്കിൽ വരുന്നതുവഴിയാണ് ഈ അറിവ്. ഈ യാത്രയും കെക്കേമമായിരുന്നുവെന്നാണ് ഓർമ്മ.

അങ്ങനെ ഒരാഴ്ചത്തെ യാത്രകഴിഞ്ഞ് സംഘം തിരിച്ചെത്തുന്നു. ആരുടെ മുഖത്തും പറയത്തക്ക യാത്രാക്ഷീണമൊന്നുമില്ല. പകരം വലിയ ഉത്സാഹവും സംതൃപ്തിയും. ഇതെന്താ ഇങ്ങനെ എന്നാലോചിച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ ഒരു വലിയ പൊതിക്കെട്ട് കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പനിൽനിന്നു വാങ്ങി ഞങ്ങളെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ട് കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ: 'ബഷീറിന്റെ സ്ക്രിപ്റ്റാണ്. നോക്കാനൊന്നുമില്ല. ഇന്നുതന്നെ പ്രസ്സിൽ കൊടുത്തു തുടങ്ങണം.'

കൗമുദിയുടെ ഓണം ബോണസ് പ്രശ്നത്തെയും പത്രാധിപർ കൊടുത്തു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെക്കുകളെയുംപറ്റി ഞങ്ങളോട് താടിക്കു കൈയുംകൊടുത്ത് മാനേജർ പി. ബാലകൃഷ്ണൻ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴായിരുന്നു പത്രാധിപരുടെ യാത്ര കഴിഞ്ഞുള്ള വരവ്. ബഷീറിന്റെ മാറ്റർ കൈയിൽ കിട്ടിയപ്പോൾ മാനേജർ മനസ്സിലേറ്റി വെച്ച ഭാരങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു പത്തിക്കെട്ടുകളായി. കിട്ടാത്തതു കിട്ടിയ മട്ടിൽ ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും പൊതിയഴിച്ച് പേജ് കൈമാറി വായന തുടങ്ങി.

കൊല്ലത്തുനിന്നിറങ്ങിയിരുന്ന 'പ്രഭാതം' ദിനപത്രത്തിന്റെ വിശേഷാൽ പ്രതിയിൽ 'നീലവെളിച്ചം'

എന്ന പേരിൽ വളരെ മുമ്പുവന്ന ചെറുകഥയുടെ ചലച്ചിത്രാവിഷ്കാരമാണ് 'ഭാർഗവീനിലയം'. ക്യാമറാമാനായ എ. വിൻസെന്റ് നടാടെ സംവിധാനം ചെയ്യാൻ പോകുന്ന പ്രസ്തുത ചിത്രത്തിന്റെ തിരക്കഥയാണ് ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കൈയിലിരിക്കുന്നത്.

പത്രാധിപർ പറഞ്ഞ സ്ഥിതിക്ക് ആലോചിക്കാനൊന്നുമില്ലെങ്കിലും ആ കാലത്ത് ചിത്രം ഇറങ്ങുന്നതിനു മുമ്പ് തിരക്കഥകൾ ആനുകാലികങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പതിവില്ലായിരുന്നു തിരക്കഥ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ചിത്രം കാണാനാളുണ്ടാകുകയില്ലെന്ന വിശ്വാസമായിരുന്നു നിർമ്മാതാക്കളുടെ ഇടയിൽ. ഈ സംഗതി നന്നായറിയാമായിരുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് മാറ്റർ പ്രസ്സിൽ കൊടുക്കുമ്പോൾ എന്തോ ചില സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരുന്നില്ല. പത്രാധിപരുടെ ഉത്തരവാദിത്തത്തിലാണല്ലോ. ഫോർമാൻ കൃഷ്ണനെ മാറ്ററേൽപിക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിച്ചു. എന്തൊരു തെളിച്ചമാണ് ആ മുഖത്ത്. പ്രൂഫ് ഞങ്ങൾതന്നെ നോക്കാമെന്നേറ്റു. മനസ്സിനു വല്ലാത്ത ആശ്വാസം. ഇനി ഒരു മാറ്റവും കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽതന്നെ ഇത്തവണത്തെ വിശേഷാൽപ്രതി ജോറായി.

മയൂനാടൻ ഉറപ്പ്

ഞങ്ങളെക്കാൾ ഉത്സാഹം പ്രസ്സിലെ ജീവനക്കാർക്കാണ്. പാവങ്ങൾ. സഹിഷ്ണുത എന്നൊന്ന് എന്നെ ഏറ്റവുമധികം ബോധ്യപ്പെടുത്തിത്തന്നിട്ടുള്ളത് അവരാണ്. എല്ലാ വർഷവും വിശേഷാൽപ്രതി ഇറങ്ങുന്നതുവരെ അവർക്ക് സന്തോഷത്തിന്റെ മുഖമാണ്. വിശേഷാൽപ്രതിയിലെ ലേഖനങ്ങളെയും മറ്റു വിഭവങ്ങളെയും പറ്റി ഹരംപിടിച്ചു

സംസാരിക്കും. വിശേഷാൽപ്രതി ഇറങ്ങി വിതരണത്തിനു പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ ബോണസ്സിന്റെ പ്രശ്നമായി. അതുവരെ ഒരു തടസ്സവും പറയാത്ത അവർ സമരത്തിലാകും. കുറച്ചു ദിവസം ഇരിക്കും. നഷ്ടപ്പെട്ട ഒരു ഓണത്തിന്റെ ദുഃഖാനുഭവത്തോടെ സമരം നിർത്തി ജോലിയിൽ പ്രവേശിക്കും. പത്രാധിപരുടെ ഒരിക്കലും പാലിക്കപ്പെടാത്ത ‘മയൂനാടൻ ഉറപ്പി’ മേൽ സമരം നിർത്തുകയാണ് പതിവ്. ബോണസ്സിനു പണമില്ലാതാവുന്നതിന്റെ പ്രധാന കാരണം വിശേഷാൽപ്രതിയുടെ മാറ്റർ തേടിയുള്ള പത്രാധിപരുടെയും കൂട്ടരുടെയും കേരള പര്യടനമാണെന്നും അവർക്കറിയാം. പക്ഷേ, ഈ പര്യടനത്തിനുള്ള ഒരുക്കങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാനും അവർക്കു മടിയില്ല. ഇന്ദിരാ പ്രിന്റിങ് വർക്സിലെ ജീവനക്കാരെന്നു പറഞ്ഞാൽ അവരിൽ പലരും തിരുവനന്തപുരത്തെ ഇന്നത്തെ ട്രേഡ് യൂണിയൻ രംഗത്തെ നേതാക്കളാണ്.

അങ്ങനെ ഭാർഗവീനിലയത്തിന്റെ കമ്പോസിങ്ങും പ്രൂഫ് വായനയും പേജുകെട്ടലും ഫോറം അടിയും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു ഫോറം നാലു പേജുവിട്ട് കയറ്റിയെന്നാണ് എന്റെ ഓർമ്മ. വി. എം. ബാലൻ പേജുകളിലെ ഇല്ലസ്‌ട്രേഷൻസും മറ്റും ശരിപ്പെടുത്തിയത് എത്ര ധൃതിയിലായിരുന്നു. പ്രിന്റേഴ്സ് ബ്ലോക്കിലെ ദാസ് തന്റെ മുതലാളിസ്ഥാനം മാറ്റിവെച്ചിട്ട് എടുത്ത ബ്ലോക്കുകൾ അപ്പഴപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. വിശേഷാൽപ്രതിയുടെ നാൽപതോളം പേജുവരുന്ന മാറ്ററാണ്. വിശേഷാൽപ്രതിയിൽ വരാൻ പോകുന്ന ‘ഭാർഗവീനിലയ’ ത്തിന് ഗർഭശ്രീത്വം നൽകുന്ന ബഹളത്തിലാണ് കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പൻ.

അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം ഞാനും ചന്ദ്രചൂഡനും ഭാർഗ്ഗവീനിലയത്തിന്റെ തന്നെ പ്രൂഫ് നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഫോൺ ശബ്ദിക്കുന്നു. എടുത്തപ്പോൾ പരുഷമായ ശബ്ദം:

‘ഞാൻ വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ.’

ഞെട്ടിപ്പോയി. ഞാൻ ഫോണിന്റെ മൗത്ത്പീസ് പൊത്തിപ്പിടിച്ച് ചൂഡനോട് പറഞ്ഞു:

‘എടോ സംഗതി കുഴപ്പമായി. വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ.’

കൈ മാറ്റിയിട്ട് ചോദിച്ചു: ‘എവിടെനിന്നാണ് വിളിക്കുന്നത്.’

‘തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്നുതന്നെ. ഓ, ഇവിടെ.’ കുറച്ചുനേരത്തേക്കു നിശ്ശബ്ദം. പിന്നീട് ആരോടോ സ്ഥലം ബഷീർ അന്വേഷിക്കുന്നതിന്റെ നേരിയ ശബ്ദം. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു:

‘ഇവിടെ പാളയത്ത്, ശിവറാം സ്റ്റുഡിയോവിൽ നിന്നാണ്. ഇപ്പോൾ വന്നു. ബാലനെവിടെ?’

കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ അപ്പോൾ ഓഫീസിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എവിടെയാണെന്നൊട്ടറിയാനും പാടില്ല. ഞാൻ ചൂഡന്റെ കൈയിൽ ഫോൺ കൊടുത്തു. ചൂഡൻ പറഞ്ഞു:

‘ഞങ്ങൾ ഉടൻ തന്നെ സ്റ്റുഡിയോവിലെത്തി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നോളാം. ഒരു പത്തു മിനിട്ട്.’

ബാലന്റെ കടുംകൈ

പാളയത്തേക്കു വിട്ട ടാക്സിയിലിരിക്കുമ്പോൾ ബഷീറിന്റെ വരവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഉത്കണ്ഠാജനകങ്ങളായ സംശയങ്ങളായിരുന്നു. ബഷീറിനെ ഞങ്ങൾക്ക് രണ്ടാൾക്കും പരിചയമില്ല. കൗമുദിയിലെ

ലേഖനങ്ങളിലൂടെ പരിചയമുണ്ടാക്കിപ്പോയി. അതൊക്കെ അങ്ങോർ വായിച്ചിട്ടുവേണ്ട. വരുന്ന വരുന്ന പത്രമാസികകളൊക്കെ വലിച്ചെടുത്ത് മൂലയിലേക്കെറിയുന്നതായാണല്ലോ തിരുമൊഴികൾ. സംശയങ്ങൾ കൈമാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ വണ്ടി ശിവറാം സ്റ്റുഡിയോയുടെ മുമ്പിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ബഷീറിന്റെ രൂപം ശരിക്കും മനസ്സിൽ പേറിക്കൊണ്ടു ലേശം അറപ്പോടെ വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങി. അരുതാത്തതെന്തോ ചെയ്ത രീതിയിലുള്ള അവാച്യമായ ഒരു ഭയം ഞങ്ങളെ രണ്ടാളെയും ബാധിച്ചിരുന്നു. സ്റ്റുഡിയോയുടെ ടെലിഫോൺ വെച്ചിരുന്ന ഇരുണ്ട കോണിൽ ബഷീർ നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വലിയ തെളിച്ചമില്ലാത്തതായിരുന്നു ആ മുഖം. ഞങ്ങൾ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തി. ഞങ്ങളുടെ പരിചയപ്പെടുത്തലിൽ താത്പര്യമില്ലാത്തമട്ടിൽ കനത്ത സ്വരത്തിൽ ബഷീർ ചോദിച്ചു:

‘ബാലനെവിടെപ്പോയെന്നാ പറഞ്ഞത്? അവൻ എന്നോട് ഒരു കടുംകൈ കാണിച്ചിട്ടാ പോന്നത്. ഞാൻ പരീക്കുട്ടിക്കുവേണ്ടി എഴുതിയ തിരക്കഥ എടുത്തു കൊണ്ടു പോന്നതു പോകട്ടെ, വിശേഷാൽപ്രതിയിൽ അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ പോകുന്നതായി പരസ്യവും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കൗമുദി വാരികയിലെ പരസ്യം കണ്ട ഒരാൾ ഇന്നലെ ഫോൺ ചെയ്തപ്പോഴാണ് ഞാൻ അറിയുന്നത്. ഇവൻ എന്തൊരുത്തൻ? പരീക്കുട്ടി എന്നെ വെറുതേ വിടില്ല. ഞാൻ സ്ക്രിപ്റ്റ് വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകാനാണു വന്നത്. ഇന്നുതന്നെ പോവുകയും വേണം.’

സംഗതിയുടെ കിടപ്പ് ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. കുഴപ്പമാണ്. കമ്പോസ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാര്യം അറിയിക്കേണ്ട. പത്രാധിപർ വന്നിട്ട് സംഗതി

നേരെയാക്കട്ടെ. അതുവരെ തിരുമനസ്സിന്റെ സമയം പോകുന്ന കാര്യത്തിലായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ വേവലാതി. പത്രാധിപരെ എവിടെ തേടാനാണ്. ഞങ്ങളെ തൊടാനനുവദിക്കാതെ സാമാന്യം വലിയ ഒരു സ്കൂട്ട് കേസ് സ്റ്റുഡിയോയുടെ മൂലയിൽ ചെന്നെടുത്തുകൊണ്ട് ബഷീർ കാറിൽ കയറി. ഞങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടുള്ള ബസ് യാത്രയെപ്പറ്റിയും പരസ്യം കൊടുത്തുപോയെങ്കിലും പത്രാധിപർ സംഗതിയുടെ ഗൗരവം മനസ്സിലാക്കി പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുമെന്നുമൊക്കെ പറഞ്ഞ് ഉപ്പാപ്പയെ സമാധാനിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ ശ്രമം ഫലിച്ചെന്നു തോന്നുന്നു. ഓടുന്ന വണ്ടിയുടെ പാർശ്വങ്ങളിലേക്കു നോക്കി അതീതകാലചിന്തകളിൽ അലയുന്ന മനസ്സുമായിരുന്നു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

‘ബാലൻ കാരണം വീണ്ടും തിരുവനന്തപുരത്തൊന്നു വരാൻ പറ്റി. പത്തിരുപതു കൊല്ലം മുമ്പ് തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ ജയിലിലെ ഒരു തടവുകാരനായി വന്നതാണ്. ബാലനെ എവിടെന്നാണ് ഒന്നു കിട്ടുക. ഏതായാലും ഈ വട്ടത്തിനകത്തുതന്നെയുണ്ടല്ലോ.’

എവിടെനിന്നായാലും കൗമുദി ഓഫീസിലെത്തി അരമണിക്കൂറിനകം പത്രാധിപരുടെ സന്നിധാനത്തിലെത്തിച്ചു കൊള്ളാമെന്ന് ഞങ്ങളേറ്റു. അദ്ദേഹത്തിനു തൃപ്തിയായി. പേട്ട അടുക്കാരായപ്പോഴാണ് ഞങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങളൊക്കെ തിരക്കുന്നത്. എല്ലാം അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ പെരുത്തു സന്തോഷം.

അതുതന്നെ പറയട്ടെ, ഞങ്ങൾ കൗമുദി ഓഫീസിന്റെ നടയിലെത്തിയപ്പോൾ സാക്ഷാൽ കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ ഞങ്ങളെ കാത്ത് അവിടെ

നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കൂടെ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് ഡയറക്ടർ ഡോ. ശങ്കരപ്പിള്ളയുമുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെയൊക്കെ ചെറുപ്പത്തിന്റെ വികൃതികൾക്കൊക്കെ നട്ടെല്ലാകുന്ന ചേട്ടനാണദ്ദേഹം. പിന്നീടുള്ള സംസാരത്തിൽനിന്ന് പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബിലുണ്ടായിരുന്ന പത്രാധിപർ എന്തോ ആവശ്യത്തിന് ഓഫീസിലേക്ക് വിളിച്ചപ്പോൾ കാഷ്യർ അമ്മാവനിൽനിന്നു വിവരം അറിഞ്ഞത്രേ. ഓഫീസിന്റെ എല്ലാ ചലനങ്ങളും അമ്മാവനിൽ നിന്നാണാരംഭിച്ചിരുന്നത്.

പത്രാധിപർ ഞങ്ങളെ സ്വീകരിച്ചത് ലേശം ഗൗരവത്തിലാണ്. ബഷീർ വന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നേരത്തെ മനസ്സിലാക്കി. തന്നെ കുറ്റപ്പെടുത്താനുള്ള പഴുതടയ്ക്കുകയാണ് ഈ ഗൗരവത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്ന് നിരന്തരസമ്പർക്കംകൊണ്ട് എനിക്കും ചുഡനും അറിയാം. ബഷീറിനെ കാനിൽനിന്ന് കൈപിടിച്ച് ഇറക്കുന്നതിനിടയിൽ മുഖംതിരിച്ച് അടുത്തുനിന്ന മാനേജർ പി. ബാലകൃഷ്ണനോടായി ഗൗരവംവിടാതെ പത്രാധിപർ പറഞ്ഞു:

‘കൊള്ളാവുന്ന ഒരു ഹോട്ടലിൽ നല്ല സൗകര്യമുള്ള ഒരു റൂം ബുക്ക് ചെയ്ത്. മസ്കറ്റിലോ അരിസ്റ്റോയിലോ വേണ്ടില്ല.’

ഈ നിർദ്ദേശം കേട്ട ബഷീർ ചോദിച്ചു:

‘എന്തിന്? എനിക്കാണോ? പറ്റില്ല എനിക്ക് ഇന്നുതന്നെ പോകണം. എറണാകുളത്തു ചെന്നിട്ട് പിടിപ്പതു ജോലിയുണ്ട്. എന്നാലും ബാലാ, നീയിതു പറ്റിച്ചല്ലോ. ആ പരീക്കുട്ടിയും വിൻസെന്റുമൊക്കെ എത്ര ബേജാറിലാണെന്നറിയോ?’

ഇതൊന്നും ശ്രദ്ധിക്കാൻ പത്രാധിപർക്കു കഴിയുന്നില്ല. ഡ്രൈവർ പുറത്തെടുത്ത ബഷീറിന്റെ

വലിയ സ്യൂട്ട്കേസ് നോക്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു:

‘ഓ ആ, ഇതിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു കുറച്ചുകാലം താമസിക്കാനുള്ള വകയുണ്ടല്ലോ.’

ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് പത്രാധിപരുടെ മുറിയിലേക്ക് ബഷീറിനെ ആനയിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളോടായി പത്രാധിപർ പറഞ്ഞു: ‘ആ ബാലകൃഷ്ണനെക്കൊണ്ടാവില്ല. നിങ്ങൾക്കുടി ചെന്ന് മുറി ശരിപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം ചെയ്ത്. വേഗം വേണം.’

തിരുവനന്തപുരത്ത് അന്ന് കൊള്ളാവുന്ന രണ്ടു ഹോട്ടലുകളേയുള്ളൂ—മസ്കറ്റും അരിസ്റ്റോയും. അരിസ്റ്റോയുടെ അനക്സിൽ സ്യൂറ്റ് സൗകര്യങ്ങളുള്ള വിശാലമായ മുറിയുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ ബഹളങ്ങൾക്കൊക്കെ പലപ്പോഴും ഇടമാകാറുണ്ടവിടം. അരിസ്റ്റോയിൽ വിളിച്ചപ്പോൾ ഉദ്ദേശിച്ച മുറിതന്നെയുണ്ട്. ബുക്ക് ചെയ്തു. ഉടൻ ആളു വരുമെന്നും അറിയിച്ചു. ഹീറ്റർവരെ ഓൺ ചെയ്യാനുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകി.

ബഷീർ വന്നത് ചേർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റർ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകാനാണെന്ന് അപ്പോൾത്തന്നെ പ്രസ്തീലാകെ അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആകെയാരു മൃാനത. ജീവനക്കാർ ഒന്നിനു പിറകെ ഒന്നായി ഞങ്ങളുടെ മുറിയിൽ വന്നു വിവരം അന്വേഷിച്ചു. അന്ന് പ്രസ് ജീവനക്കാരായി പത്തുമുപ്പതു പേർ ഇന്ദിരാ പ്രിന്റിംഗ് വർക്സിലുണ്ട്.

ബുക്ക് ചെയ്ത മുറിയുടെ വിവരവും മറ്റും ഫോൺമാർഗ്ഗം പത്രാധിപരെ അറിയിച്ചു. അടുത്ത നിർദ്ദേശത്തിനു കാത്ത് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കാനുള്ള ചില ജോലികൾ ധൃതിയിൽ മുഴുമിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഇരുന്നു. ഒരു പതിനഞ്ച് മിനിട്ടു കഴിഞ്ഞുകാണും. മനസ്സു

നിറയെ എന്തോ ചില വല്ലായ്മകളാണ്. ടെലിഫോണിന്റെ ബസ്സർ ശബ്ദിച്ചു. പത്രാധിപരാണ്. ബഷീറിന്റെ മാറ്റർ ചേർക്കേണ്ടെന്നും ഷീറ്റുകൾ അടുക്കി മുറിയിലെത്തിക്കാനുമാണ് ഉത്തരവ്. ആരെയാക്കെയോ ശപിച്ചുകൊണ്ട് നിർദ്ദേശം ഫോർമാന് കൈമാറുമ്പോൾ പത്രാധിപർ വരുത്തിവെക്കുന്ന വിനകളെക്കുറിച്ചോർത്ത് ദുഃഖിക്കുകയായിരുന്നു. കരിപുരണ്ട ഷീറ്റുകൾ അടുക്കി ഞങ്ങൾ പത്രാധിപരുടെ മുറിയിലേക്കു ചെന്നു. ഞങ്ങളുടെ മുഖഭാവം കണ്ട് അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കിയ രീതിയിൽ പത്രാധിപർ പറഞ്ഞു:

‘വിഷമിക്കാനൊന്നുമില്ല. ഇതിനെക്കാൾ ഉഗ്രൻ ഒരു സാധനം ഇവിടെ ഇരുന്ന് എഴുതിത്തരാമെന്ന് ഏറ്റിട്ടുണ്ട്. അതു സമ്മതിച്ചതിനു ശേഷമാണ് മാറ്റർ തിരിച്ചു നൽകാമെന്നേറ്റത്. ആ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയും പുരുഷോത്തമനും സുകുവും സദാശിവൻ കൺട്രാക്ടറും ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു. അവർ വന്നശേഷം ഹോട്ടലിലേക്കു പോകാം.’

സമാധാനമായി. അൽപസമയത്തിനുള്ളിൽ പറഞ്ഞവരൊക്കെ എത്തിച്ചേർന്നു. ഇനി ഹോട്ടലിലേക്കുള്ള പുറപ്പാടാണ്. അരിസ്റ്റോയുടെ അനക്സ് പൂർണ്ണമായും ഞങ്ങൾക്കായി ഒഴിച്ചിടാൻ പി. സി. സുകുമാരൻ നായരുടെ വകയായി ഏർപ്പാടുചെയ്തു. ഇനി ഞങ്ങളുടെ ബദ്ധപ്പാടൊഴിഞ്ഞു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളും സുകുവും മിനർവാ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയുംകൂടി ഏറ്റെടുത്തുകൊള്ളും. വന്നപാടെ ബഷീറിന്റെ പല പോസിലുള്ള ഫോട്ടോകൾ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയുടെ ക്യാമറ പകർത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അനുഭവകഥകൾ

ബഷീർ നല്ല മൂഡിലായി. തന്റെ
സ്വാതന്ത്ര്യസമരകഥകളും കാൽനടയായുള്ള
ഭാരതപര്യടനങ്ങളും പല പല കഥകളുടെ
അകമ്പടിയോടെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു അദ്ദേഹം.
കൂട്ടത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ ജയിലിലെ തന്റെ
ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയും അന്നത്തെ രസകരങ്ങളായ
സംഭവങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഒരു കഥയുടെ അടുക്കോടും
ചിട്ടയോടുംകൂടി അദ്ദേഹം അവതരിപ്പിച്ചു. ഈ പറയുന്ന
കാര്യങ്ങൾ ഏതെങ്കിലുമൊന്ന് ‘ഇമ്മിണി വലിയ
ഒന്നാക്കി’ തന്നാൽ മതിയെന്നായി കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ.
കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഞങ്ങളും അതു ശരിവെച്ചു.
നൈസാമിന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ വെച്ചുണ്ടായ
അനുഭവങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലുള്ള
കഥയായിരിക്കും നല്ലതെന്നു ചിലർ. അതല്ല,
തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ ജയിലിന്റെ
പശ്ചാത്തലത്തിൽ പെൺജയിലിന്റെ
സാമീപ്യത്തിലുണ്ടായതായി രസകരമായി അവതരിപ്പിച്ച
സംഭവങ്ങൾ പശ്ചാത്തലമായുള്ളതു മതിയെന്നു മറ്റു
ചിലർ. ഇപ്പോൾ പത്രാധിപരുടെ മുറി നിറയെ ആളാണ്.
ബഷീർ വന്ന വിവരമറിഞ്ഞ് ‘കേരളകൗമുദി’ യിൽനിന്ന്
എം. എസ്. മണി, പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ, ജി.
വേണുഗോപാൽ തുടങ്ങിയവരൊക്കെ
എത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇവിടീരുന്നു സമയം വൈകിക്കാതെ
അരിസ്റ്റോയിലേക്കു പോകുന്നതായിരിക്കും നല്ലതെന്ന്
എല്ലാവർക്കും തോന്നി. അങ്ങനെ പുറകെ വരാമെന്ന
വ്യവസ്ഥയിൽ ഞാനും ചുഡനുമൊഴിച്ചുള്ളവർ മൂന്നു
കാറിലായി അരിസ്റ്റോയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു.
ചേർത്തുപോയ മാറ്റർ ഒഴിവായ സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും
പ്രസ്തുതമായും ഫോർമാനുമായും ചില

ധാരണകളുണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ഞങ്ങൾ പ്രസ്തിൽത്തന്നെ ഇരുന്നത്.

ഒരു മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞുകാണും, അരിസ്റ്റോയിൽനിന്ന് പി.സി.യുടെ ഫോണാണ്. ബഷീറിന് എഴുതാൻവേണ്ടി ക്വാർട്ടർ ഷീറ്റ് കടലാസ് ഭംഗിയായി കട്ടുചെയ്ത് ഉടൻ അരിസ്റ്റോയിൽ എത്തിക്കണം. കൂടെ ഞങ്ങളും ഉണ്ടാവണം. ഇപ്പോൾ കൂടുതൽ ആശ്വാസം. പറഞ്ഞുതീരാത്ത താമസം കട്ടുചെയ്ത് കടലാസ്സെത്തി. അഞ്ഞൂറു ഷീറ്റോളമുണ്ട്. തൽക്കാലം ഇതു മതി. ഞങ്ങൾ അരിസ്റ്റോയിലേക്കു ഗമിച്ചു.

അവിടെ ചെല്ലുമ്പോൾ മുറിയിൽ ബഷീറില്ല. കുളിക്കാൻ കയറിയിരിക്കുകയാണ്. സൂകുവും പാർട്ടിയും പത്രാധിപരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ലേശം ഉത്തേജനത്തിലാണ്. അതിനു വേണ്ടി അടുത്ത മുറി സജ്ജമാക്കിയിരിക്കുന്നു. പത്രാധിപർക്ക് അടക്കാനാവാത്ത സന്തോഷം. ഞങ്ങളെ കണ്ട മാത്രയിൽ പറഞ്ഞു:

‘ടാ, നീയൊക്കെ എന്നെക്കുറിച്ച് എന്തു ധരിച്ചു? ഉഗ്രൻ ഒരു സാധനമാണ് നമുക്ക് കിട്ടാൻ പോകുന്നത്. പൂജപ്പുര സെൻട്രൽ ജയിലിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉഗ്രൻ ഒരു സാധനം. എന്റെ സജ്ജനാണ്.’

പലതും സംസാരിച്ച് നേരം പോകുന്നതിനിടയിൽ ബഷീർ കുളികഴിഞ്ഞ് വന്നു. രാത്രിയിൽ ആവശ്യമായ ആഹാരത്തെയും നേരം പുലർന്നുകഴിഞ്ഞാൽ വേണ്ട കാര്യങ്ങളെയും പറ്റി വിശദമായി അന്വേഷിച്ച് എല്ലാം ഏർപ്പാടാക്കി. ബഷീറിന്റെ സ്ഥിരം കൂട്ടിന് കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പനെയും എന്നെയും ചുഡനെയും ചുമതലപ്പെടുത്തി. വക്കം പുരുഷോത്തമൻ ഏതു

സേവനത്തിനും തയ്യാറാണെന്ന് സ്വയം പ്രഖ്യാപിച്ചു. പഠഞ്ഞതുപോലെ അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. ബഷീർ തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്നു പോകുന്നതുവരെ അദ്ദേഹത്തിന് മുഷിവുണ്ടാക്കാത്ത ഒരു ചങ്ങാതിയായി വക്കം കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

കഥയുടെ രചന അന്നു രാത്രിതന്നെ ആരംഭിച്ചെന്ന് പിറ്റേന്ന് രാവിലെ അരിസ്റ്റോയിലെത്തിയപ്പോൾ മനസ്സിലായി. എഴുതി കീറിക്കളഞ്ഞ ഒരു കുന്നോളം കടലാസ് ചവറുകൂട്ടയിൽ കിടന്നിരുന്നു. ഭംഗിയായി എഴുതിത്തീർത്ത മൂന്നുനാലു ഷീറ്റ് കടലാസ് മേശപ്പുറത്തിരുന്നു. പണിക്കുറ തീർന്ന ഭാഗമാണ്. രാവിലെ ഞാൻ ചെന്നപ്പോൾ അത്രയും ഭാഗം എന്നെ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. എന്നിക്കു പിറകേ പി. സി., കൃഷ്ണൻകുട്ടി, വക്കം, കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ ഇങ്ങനെ ഓരോരുത്തരായി വന്നു. എഴുത്തിന് ശല്യമുണ്ടാക്കാതെ ഉടൻതന്നെ പിരിഞ്ഞുപോയ്ക്കൊള്ളാം എന്ന മുഖവുരയോടെയാണ് എല്ലാവരുടെയും വരവ്. വരുന്നവരെല്ലാം എഴുതിത്തീർത്ത ഭാഗം വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. തീർന്നിടംകൊണ്ട് എല്ലാവർക്കും ഗംഭീര തൃപ്തി. ഇതിനിടയിൽ തലേദിവസം രാത്രിയിലുണ്ടായ ഭ്രാന്തമായ ചില അനുഭവങ്ങളെപ്പറ്റിയും ബഷീർ കഥാരുപേണ പഠഞ്ഞ് ഞങ്ങളെ രസിപ്പിച്ചു. ഒരു രാത്രിയും പകലിന്റെ ഞങ്ങൾ വരുന്നതിനു തൊട്ടു മുമ്പുള്ള നൂറുങ്ങുംകൊണ്ട് അരിസ്റ്റോയിലെ ജീവനക്കാരെ മുഴുവൻ ബഷീർ കൈയിലെടുത്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

കഥയുടെ പണിപ്പുര

മണിക്കൂറുകൾ ഇടവിട്ട് ഞങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും—
ഞാനോ ചന്ദ്രചൂഡനോ വക്കമോ കെ.എസ്. ചെല്ലപ്പനോ—
അവിടെ ചെന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഓരോ പ്രാവശ്യം
ചെല്ലുമ്പോഴും എഴുതിയിടത്തോളം ഭാഗങ്ങൾ ഞങ്ങളെ
കാണിക്കും. ഞങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു
പ്രാവശ്യം ചെല്ലുമ്പോൾ എഴുതിത്തീർത്തത് പത്തു
പേജായിരിക്കും. പിന്നീട് ഇരുപത്തഞ്ചുപേജാകും.
ഇനിയൊരിക്കലാകട്ടെ, ഈ ഇരുപത്തഞ്ചു പേജ്
അപ്രത്യക്ഷമായി പകരം ഏഴെട്ടു പേജായി
ചുരുങ്ങിയിരിക്കും. ഇങ്ങനെ നീട്ടിയും കുറുക്കിയും
പിന്നെയും നീട്ടിയുമുള്ള ഈ രചനാരീതി
ഞങ്ങളെയൊക്കെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. എത്ര
ബോധപൂർവ്വമുള്ള രചന. സാഹിത്യത്തെ ഇത്രകണ്ടു
ഗൗരവത്തോടെ സമീപിക്കുന്ന ഒരു എഴുത്തുകാരൻ
നമുക്കില്ലെന്നും ബഷീർകൃതികളുടെ അപൂർവതയ്ക്കു
കാരണം അസ്വാഭാവികങ്ങളുടെ എല്ലാ
പഴുതുമടച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഈ ബോധപൂർവ്വമുള്ള
രചനാരീതിയാണെന്നും എനിക്കു തോന്നി. രണ്ടു ദിവസം
കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എഴുത്തിന്റെ ഒഴുക്കിന്
തടസ്സമുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ ഞങ്ങൾ കഴിവതും ആ
മുറിയിൽ പോകാതെയായി. ഞങ്ങളുടെ സന്ദർശനം
വൈകുന്നേരത്തു മാത്രമായി. എല്ലാ ദിവസവും രണ്ടു
പ്രാവശ്യമെങ്കിലും പത്രാധിപർ ക്ഷേമാന്വേഷിച്ച്
അരിസ്റ്റോയിലെത്തും. തന്റെ സ്വതസിദ്ധമായ
സമയംപോക്കൽ പരിപാടിയൊന്നും ഇവിടെ
പ്രയോഗിക്കാറില്ല. എങ്ങനെയും ബഷീറിനെക്കൊണ്ട്
സംഗതി എഴുതി വാങ്ങിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു തപസ്യയുടെ
ഗൗരവമാണ് പത്രാധിപർക്ക്. സ്വന്തം കാര്യമാണല്ലോ.

ഇങ്ങനെ നീട്ടിയും കുറച്ചുമുള്ള ബഷീറിന്റെ രചന നാലാമത്തെ ദിവസം വൈകുന്നേരമായപ്പോൾ പരിസമാപ്തിയിലെത്തി. വായിച്ചു കേട്ടപ്പോൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ഞങ്ങളൊക്കെ വിസ്മയഭരിതരായി. എത്ര പണിക്കുറ തീർന്ന ശിൽപം. എന്തൊരപൂർവ്വ ചാര്യത. ഇതിനെ ജയിക്കാൻ മറ്റൊന്നും ഈ കാലയളവിലോ അടുത്തങ്ങുമോ ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല. ഉണ്ടാകുന്നെങ്കിൽ അത് ബഷീറിൽനിന്നുതന്നെയാവണം. ‘ഭാർഗവീനിലയം’ തിരക്കഥ ചേർക്കാതിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ടാക്കിയ സാഹചര്യങ്ങളെ മനസാസ്സുതിക്കുകയായിരുന്നു.

കേട്ടിരുന്നവരെല്ലാം നിശ്ശബ്ദരോ നിസ്കബ്ദരോ ആണ്. ബഷീറാണ് ആ നിശ്ശബ്ദത ഭഞ്ജിച്ചത്. അദ്ദേഹം ശബ്ദമുയർത്തി:

‘മാന്യമഹാജനങ്ങളെ, കഥ നിങ്ങൾക്കു ബോധ്യപ്പെട്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതിനെ നാം കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ എന്ന കുശ്മാണ്ട്യത്തെ, നിങ്ങളെ സാക്ഷി നിർത്തി ഏല്പിക്കുന്നു. അവൻ കൊണ്ടുപോയി എന്തും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.’

കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ ഏതോ വലിയ ആഴങ്ങളിൽ കുമ്പിട്ടിരിക്കുകയാണ്. മൗനത്തിന്റെ ഭാരം ഏറ്റുവാങ്ങിക്കൊണ്ടു നീങ്ങാൻ പ്രയാസപ്പെടുന്ന നിമിഷങ്ങൾ. രണ്ടുകൈയും നീട്ടി പത്രാധിപർ അതു വാങ്ങി. ഒരു വലിയ നേട്ടത്തിന്റെ മുഴുവൻ പ്രകാശവും ആ മുഖത്തുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു കൈക്കുഞ്ഞിനെയെന്നതുപോലെ മാറ്റർ ചൂഡനെ ഏല്പിച്ചു. എന്നിട്ട് ബഷീറിന്റെ രണ്ടു കവിളിലും മാറി മാറി ചുംബിച്ചു.

കഥ ഏറ്റുവാങ്ങുമ്പോൾ ജീവിതത്തിൽ എല്ലാ കാലത്തും ഓർമ്മിച്ചാമനിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു വലിയ മുഹൂർത്തം ഞങ്ങൾക്കു കൈവരുകയായിരുന്നു. അലക്ഷ്യവും അനാഥവുമായിരുന്ന ആ കാലഘട്ടത്തിലെ ജീവിതത്തിന്റെ ആശ്വാസം ഇത്തരം മുഹൂർത്തങ്ങളായിരുന്നല്ലോ.

ഇപ്പോൾ ബഷീറിനു പോകാൻ ധൃതിയായി. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ എറണാകുളത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചുപോകാമെന്നായി പത്രാധിപർ. വല്ലവിധവും ബഷീറിനെ പറഞ്ഞു സമ്മതിപ്പിച്ചു യാത്രയ്ക്കുള്ള ഒരുക്കങ്ങളായി പിന്നെ. പറഞ്ഞതുപോലെതന്നെ പിറ്റേന്നു രാവിലെ അവർ എറണാകുളത്തേക്കു തിരിച്ചു. കൂട്ടിന് കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പനും ‘മകുടു’ എന്ന പേരിൽ പത്രാധിപരുടെ അംഗരക്ഷകനായി അറിയുന്ന തങ്കപ്പനുമുണ്ട്. ഞങ്ങളെക്കൂടി ക്ഷണിച്ചെങ്കിലും വിശേഷാൽപ്രതിക്കു കൈവന്ന മഹാഭാഗ്യത്തിൽ മുഴുകി സമയം അതിനുവേണ്ടി ചെലവഴിക്കാൻ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ കൂടി.

പിറ്റേന്നു നേരം വെളുത്തപ്പോൾ പത്രാധിപരും സംഘവുമെത്തി. കെ. എസ്. ചെല്ലപ്പന് യാത്രാക്ഷീണമേയില്ല. മേശയിൽ തലവെച്ചുറങ്ങിക്കിടന്ന എന്നെ വിളിച്ചുണർത്തിയിട്ടു പറഞ്ഞു:

‘ഏതായാലും നിങ്ങൾ വരാതിരുന്നത് കഷ്ടമായിപ്പോയി. ബഷീർ അവിടംവരെ നിങ്ങളെയൊക്കെപ്പറ്റിയാണു സംസാരിച്ചത്. മടക്കത്തിൽ തകഴിയേയും കണ്ടു. മാറ്റർ രണ്ടു ദിവസത്തിനകം കിട്ടും. ഏയ്, പിന്നെ വേറൊരു കാര്യം. ബഷീറിന് ബാലൻ ഒരു ചെക്ക് കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.’

ഇതു കേട്ട മാത്രയിൽ ഞാൻ ഉറക്കത്തിന്റെ
അവസാനവേരും പറിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടു ചോദിച്ചു:

‘എത്ര രൂപയുടെ?’

അന്നത്തെ അവസ്ഥയുടെയും കെ. ബാലകൃഷ്ണന്റെ
മഹാമനസ്കതയുടെയും ആഴമറിയാവുന്നതുകൊണ്ടാണ്
അന്തഃവിട്ടങ്ങനെ ചോദിച്ചുപോയത്.

‘ബ്ലാക്ക് ചെക്ക്.’ ചെല്ലപ്പന്റെ മറുപടി. എന്നിട്ട്
എന്നോടായി: ‘ബാങ്കിലെന്തെങ്കിലുമുണ്ടോ?’ ഞാനെന്നു
പറയാനാണ്.

രണ്ടു ദിവസത്തിനുശേഷം. സമയം ഉച്ചയോടടുക്കും.

‘രണ്ടുപേരും ഇങ്ങോട്ടു വാ.’ എക്സ്റ്റൻഷൻ
ഫോണിലൂടെ പത്രാധിപരുടെ ആജ്ഞ. രണ്ടുപേർ ഞാനും
ചന്ദ്രചൂഡനുമാണ്. എന്തു കൂനാംകുരുക്കെന്നറിയാത്ത
പരുങ്ങലിൽ ഞങ്ങൾ ചെല്ലുന്നു.

പത്രാധിപരുടെ മുഖത്തു പതിവില്ലാത്ത മന്ദഹാസം.
ഒരു കവർ ഞങ്ങളുടെ നേരെ നീട്ടി. ഞാനതു വാങ്ങി
ഉള്ളിലെ കത്തു പുറത്തെടുത്തു. ഒരു ബ്ലാക്ക്ചെക്കും
അതിനോടു പിൻ ചെയ്ക്കു ചേർത്ത കത്തും. എന്തോ
രസകരമായ സംബോധനയിലായിരുന്നു തുടക്കം.
സംബോധന ഓർക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, കത്ത്
ഇങ്ങനെയായിരുന്നു:

‘തിരുവനന്തപുരത്ത് പേട്ട എന്ന മഹാരാജ്യത്ത്
ചന്ദ്രിക എന്ന പേരുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി വസ്ത്രം
വാങ്ങാൻ വശമില്ലാതെ അലയുന്നതായി നാം അറിയുന്നു.
അവൾക്ക് ഒരു സാരി വാങ്ങി കൊടുക്കാൻ ഈ
കത്തോടൊപ്പം പിൻചെയ്ക്കു ചേർത്തിട്ടുള്ള ചെക്ക്
ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.’

സ്വന്തം ബഷീർ

വിശേഷാൽപ്രതി പുറത്തുവന്നു. മതിലുകൾ
പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ വിശേഷാൽ
പ്രതിക്ക് ഉടൻ ഒരു രണ്ടാം പതിപ്പും അടിക്കേണ്ടി വന്നു.
ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിൽ
അത് ഒരപൂർവ്വ സംഭവമായി ഇന്നും അവശേഷിക്കുന്നു.

മതിലുകൾ

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ

“മതിലുകളിൽ കമാകൃത്തിന്റെ ജയിൽവാസം വർണനാവിഷയമാകുന്നു. പക്ഷേ, ആ കഥയും പോലീസ് മർദ്ദനങ്ങളെക്കുറിച്ചോ രാഷ്ട്രീയത്തടവു കാർക്ക് അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്ന ദുരിതങ്ങളെക്കുറിച്ചോ അല്ല. ‘ആരും എന്നെ തല്ലിയില്ല’, അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു: ‘ലോക്കപ്പിൽ കിടന്ന് ഞാൻ കുറെ പോലീസ് കഥകളെഴുതി. കടലാസും പെൻസിലും പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ തന്നെയാണ്.’ അതുപോലെതന്നെ ജയിലിനുള്ളിലെ അന്തരീക്ഷവും അത്ര കഠോരമായിരുന്നില്ല. ഭക്ഷണത്തിനു കോഴിമുട്ടയുണ്ട്. ചായ കുടിക്കാം, ബീഡി വലിക്കാം, വായിക്കാം, അവിടെവെച്ച് ബഷീർ ബ്രിഡ്ജ് കളിക്കാൻ കുടി പഠിച്ചുവത്രെ. പക്ഷേ, മതിലുകളും വാതിലുകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. എവിടെ നോക്കിയാലും വാർഡർമാരും. ജയിലറുമായും ജയിൽസുപ്രണ്ടുമായും അദ്ദേഹം രമ്യതയിൽ കഴിഞ്ഞു. ജയിൽവളപ്പിൽ പനിനീർച്ചെടികൾ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് ഒരു പുനോട്ടവും അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിക്കളഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഇതെല്ലാം ഒരു പ്രേമകഥയുടെ പശ്ചാത്തലവിവരണങ്ങളാണെന്ന് ഓർക്കണം. ‘മതിലുകൾ’ എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ പ്രേമകഥ നിങ്ങളാരെങ്കിലും കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?’ എന്നിങ്ങനെയാണ് കഥ ആരംഭിക്കുന്നതു തന്നെ. ബഷീർ എഴുതിയ പ്രേമകഥകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും അസാധാരണമായ ഒരു പ്രേമകഥ. സംഭവം കഴിഞ്ഞു കൊല്ലങ്ങൾക്കുശേഷം ഏകാന്തതയിൽ നൂണഞ്ഞാമ്പിടിക്കുന്ന ഒരു പ്രേമകഥ.”

-ഡോ. ആർ. ഇ. ആഷർ

കവർ ഡിസൈൻ: ഡിസൈൻ ഡിഫറൻസ്
കവർ ഫോട്ടോ: പുനലൂർ രാജൻ

ഡിസി ബുക്സ്

www.dcbbooks.com

നോവൽ
